Uram, te vagy az én Istenem,
magasztallak téged,
dicsőítem nevedet,
mert csodákat műveltél,
rég eltervezett, biztos és igaz
dolgokat.

Iz 25,1

Új Ember

KATOLIKUS HETILAP

ferenc 300

LXXXII. évf. 38. (4072.)
2026. szeptember 20.
Ára 475 Ft

Fotó: Lambert Attila

„Itt vagyok, Uram, miben segíthetnék neked?”

Beszélgetés Palánki Ferenc kinevezett kalocsa-kecskeméti érsekkel

4–5. oldal

ISSN 0133-1205 26038
9 770133 120548

Segítünk-e a döntés előtt az életkezdeti krízisekben? 10–11. oldal

Mire hív Isten? 14. oldal

Olvasóink adományai segítették a családot 20. oldal

Isten útja egyszerű és csendes, mégis átalakító erejű

XIV. Leó pápa homíliája Szűz Máriáról a Jó Tanács Anyjának kegyhelyén, Genazzanóban

Szeptember 7-én, a Boldogságos Szűz Mária születése (Kisboldogasszony) ünnepének előestéjén a Szentatya Genazzanóban, a Jó Tanács Anyjának kegyhelyén mutatott be szentmisét. Beszédében születésének misztériumáról elmélkedett, és arra mutatott rá, hogy Isten a kicsinységben, az egyszerűségben és a csendben viszi végbe üdvözítő művét.
Villanovai Szent Tamás gondolatait idézve arra biztatott, hogy Máriától tanuljunk Istennel párbeszédet folytatni, kérdezni, és az eseményeket értelmezni. Hangsúlyozta, hogy Isten országában nincs helye a hatalmaskodásnak, a mindenhatóság teremtésben, szolgálatban és az életről való gondoskodásban nyilvánul meg. Végül arra hívott, hogy a pusztítás és a bizonytalanság idején ismerjük fel Isten már bontakozó művét, fogadjuk be és szolgáljuk a békét.
XIV. Leó pápa megválasztását követően tett első magánlátogatása is ide vezetett 2025. május 10-én. A Román kívüli kegyhelyen, amely kedves az ott 1200 óta jelen lévő Ágoston-rendiek számára és XIII. Leó emlékét is hordozza, őrzik az Albániából származó Mária-kegyképet, melyet a mostani látogatás alkalmával egy arany rózsával is köszöntött a Szentatya. A látogatása során egy festményt leplezett le: XIV. Leó – elődeihez hasonlóan – a Madonna-kép előtt imádkozik. Az alábbiakban XIV. Leó pápa teljes homíliáját közreadjuk.

Kedves testvéreim! Mint emlékeztek rá, már „pápaságom első napjaiban kötelességemnek éreztem, és mély vágy élt bennem, hogy eljöjjek Genazzanóba, a Jó Tanács Anyjának kegyhelyére, hiszen ő egész életemben kísért anyai jelenlétével, bölcsességével és Fia iránti példás szeretetével, aki mindig hitem középpontjában áll” (Bejegyzés a kegyhely vendégkönyvében, 2025. május 10.). Örömmel vagyok ismét itt, hogy veletek ünnepeljem a Boldogságos Szűz Mária születésének vigíliáját, és a Gyermek Máriára bízzam mindazt, ami ebben a szegény és nagyszerű emberiségben ma is születőben van: törékeny, mint egy hajtás, mégis Isten hűségének jele. Igen, Mária egy másfajta nap hajnala: annak a világnak a hajnala, amely végre megszabadult a rossztól. És itt vagyunk mellette, az oltár körül, ahonnan az üdvösség hozzánk érkezik és átalakít bennünket, hogy fiak legyünk a Fiúban. Kérjük az ő jó tanácsát, hogy befogadjuk az isteni igét, megőrizzük magunkban, és bátor, bölcs, valódi megtérésről tanúskodó döntésekkel világra hozzuk!

Kedves testvéreim, ezen az ősi ágostonos hagyományokat őrző helyen Villanovai Szent Tamás (a XVI. században élt spanyol ágostonrendi szerzetes, később valenciai püspök – a Szerk.) segítségével visszatérek az imént felolvasott szentírási szakaszokhoz. Ő ágostonos szerzetes és püspök volt, aki életét a szegények szolgálatának szentelte, és mélyen behatolt a hit igazságába. Felismerte azt a paradoxont, hogy Mária kicsinysége és – mondhatni – peremhelyzete ellenére központi szerepet kapott az üdvösség rendjében. Tegyük fel magunknak a kérdést: mit jelenthetett Joakim és Anna idejében egy kislány születése?

Szent Tamás mélyre ás: „Sokszor elgondolkodtam – írja –, és töprengtem azon, miért van az, hogy az evangélisták, akik oly részletesen beszéltek Keresztelő Szent Jánosról és az apostolokról, Szűz Mária történetét mégis ilyen röviden mondják el, holott életútjával és személyes nagyságával mindenkit felülmúl. Miért – kérdezem – nem írták le nekünk, miként fogant, született és nevelkedett, milyen szokásai és őt ékesítő erényei voltak, milyen emberi kapcsolat fűzte fiához, hogyan viszonyult hozzá, és miként élt az apostolokkal Jézus mennybemenetele után?

Mindezek fontos dolgok voltak, s a hívek különös áhítattal olvasták volna őket, az egyszerű emberek örömmel fogadták volna. Ó, evangélisták, hozzátok fordulok! Miért fosztottatok meg bennünket hallgatásotokkal ekkora örömtől? Miért hagytatok ki ilyen örömteli, ennyire várt, ilyen kedves részleteket?” (*In festo Nativitatis Beatae Virginis Mariae,* Concio II, 8. In Tomás de Villanueva: *Obras completas,* vol. VII, Biblioteca de Autores Cristianos, Madrid, 2013, 266)

Ezekben a szavakban fontos útmutatást találunk hitünk számára: kérdezzük a *Szentírást* és a szerzőit, lépjünk párbeszédbe a szöveggel, és beszélgessünk a kinyilatkoztatás tanúival úgy, mint barátainkkal. Hiszen „a szentek polgártársai és Isten háza népe” vagyunk (Ef 2,19), és magától Máriától tanuljuk azt az okosságot, amely párbeszédet folytat Istennel, kérdéseket tesz fel (vö. Lk 1,34), és az eseményeket szívében megőrizve és egymással összekapcsolva értelmezi (vö. Lk 2,19.51). De hallgatásával Máté evangéliuma mintha Villanovai Szent Tamást igazolná. Hallottuk: beszámol Mária jelenlétéről, de egyetlen szavát sem idézi. Mária

A Szentatya és a Jó Tanács Anyja-tisztelet

Robert Francis Prevost Chicagóban abba az Ágoston-rendi provinciába lépett be, melynek védőszentje a genazzanói Jó Tanács Anyja. Ágostonos papként évtizedeken át több alkalommal is ellátogatott a Jó Tanács Anyja-kegyhelyre – először az 1980-as évek elején, fiatal teológushallgatóként Rómából; majd rendi általános elöljáróként, később Chiclayo püspökeként, végül bíborosként is. Pápává választása előtt, 2024. április 25-én, a Jó Tanács Anyja ünnepén Genazzanóban mondott homíliájában arra buzdította a híveket, hogy „merítsenek ihletet Máriából a béke és a megbékélés terjesztéséhez szerte a világon”. Megválasztása napján, 2025. május 8-án XIV. Leó pápa, mielőtt a Szent Péter-bazilika központi loggiáján megjelent, az Apostoli Palota Pál-kápolnájában az oltár jobb oldalán látható Jó Tanács Anyja-kép előtt imádkozott.

puszta jelenléte azonban – és benne a Fiúé – mozgásba hozza az egész történetet: Józsefét és egész háza népéét. Mária jelenléte mintegy ugrást idéz elő a nemzetségtáblában, olyan váratlan újdonságot jelent, amely nemcsak a várakozásokat, hanem egy férfi előre sejthető viselkedését is képes megváltoztatni.

Amit József hall, amit elhatároz és amit tesz, az valójában válasz Istennek és Mária jelenlétére, Mária teljes különbözőségére, amely meghalad minden lehetséges beszédet és elbeszélést. Máriában az üdvösség otthonra talál: Isten velünk! Villanovai Szent Tamás pedig így folytatja: „Nos, ami az említett gondolataimat illeti arról, hogy miért nem írtak könyvet Szűz Mária tetteiről, miként Pál tetteiről írtak, […] csak az jut eszembe, hogy azért történt így, mert így tetszett a Szentléleknek, és hogy az ő indíttatására hallgattak róla az evangélisták, egyszerűen azért, mert a Szűz dicsősége – miként a zsoltárban olvassuk – egészen benne volt (vö. Zsolt 44,14 Vulg.), és inkább elképzelni lehetett, mint leírni; történetének összefoglalásaként pedig elegendő az, amit a cím kifejez: hogy tőle született Jézus. Mi mást akarsz tudni? Mi mást keresel a Szűzben? Legyen elég tudnod, hogy ő Isten anyja” (uo.).

Kedves testvéreim, szinte szédület fog el bennünket e misztérium előtt: lehetetlen hozzászokni! Egy kislány születését ünnepeljük, aki arra kapott meghívást, hogy Teremtőjének anyja, az üdvözítő Isten anyja legyen. És mégis, egyszerűen egy kislány születik, olyan, mint lányaink és unokáink, akiket a karunkban tartunk. Ma nemes és magasztos címekkel illetjük őt, úrnőnek és királynőnek nevezzük, Isten útja azonban egyszerűbb és csendesebb volt és marad, mégsem kevésbé erőteljes és átalakító.

Ez magának Jézusnak az útja, aki „elsőszülött a sok testvér között” (Róm 8,29). Nos, Máriához hasonlóan mi is „arra vagyunk rendelve, hogy Fiának képmását öltsük magunkra” (uo.): kegyelemből, természetesen, de úgy, hogy más utak helyett az ő útját, az ő döntéseit kívánjuk és választjuk. Jézus Krisztusban Isten a legszerényebb történelmi körülményeket és a legalázatosabb teremtményt választotta, hogy kinyilvánítsa országának eredetiségét, amelyben nincs helye hatalmaskodásnak, a mindenhatóság pedig teremtésben, szolgálatban és az életről való gondoskodásban nyilvánul meg.

Villanovai Szent Tamás hozzáteszi: „Engedd szabadjára képzeletedet, tágítsd ki értelmed határait, és lelked mélyén fess meg egy teljesen tiszta, rendkívül okos, gyönyörű, mélységesen istenfélő, végtelenül alázatos, szelíd fiatal leányt, aki telve van minden kegyelemmel, dúsgazdag az életszentségben, az összes erény díszíti, az összes karizma ékesíti, és Isten előtt mindenestül kedves; emeld alakját olyan magasra, amennyire csak tudod, képzeld el olyan nagynak, amennyire csak képes vagy rá” (uo.). Szent Tamás erre a csodálatos képzeletgyakorlatra hív bennünket. Végül megjegyzi: „A Szentlélek nem írta le, hanem arra várt, hogy te fesd meg őt bensődben” (uo. 9).

Kedves testvéreim, valóban így van: a szemlélődő imában formát ölt az, amiről a világ nem beszél nekünk, de már létezik; az, ami még láthatatlan, de önmagában egy újfajta erőt hordoz. Nem képzelgésről, hanem próféciáról van szó. Szükségünk van rá – a pusztítás és a bizonytalanság idején –, hogy meglássuk Isten művét, és szolgáljuk azt. Mikeás próféta a kicsiny Betlehemben megsejtette egy békét hozó Király eljövetelét, akinek köszönhetően végre biztonságban lakhatunk a földön (vö. Mik 5,1–4). Ma pedig a mise könyörgésében a kis Máriához fordulva azt kértük, hogy „békével áldjon meg bennünket az ő születésének ünnepe”. Igen, kedves testvéreim, el akarjuk képzelni a békét – ki akarjuk tágítani értelmünk határait, és meg akarjuk festeni lelkünkben –, hogy felismerjük: már létezik, hogy befogadjuk és szolgáljuk. Isten ajándéka ez, a Feltámadott lehelete, a Szentlélek műve. Engedjük, hogy növekedjen bennünk a béke! Ki fog sarjadni a világban. A Jó Tanács Anyja pedig elkísér minket ebben a küldetésben.

—

A genazzanói kegyhely

A Mária, a Jó Tanács Anyja-kegyhely a 13. században épült Szűz Mária-templom helyén áll, ahol egykor Ágoston-rendi szerzetesek egy kisebb kolostorban éltek Genazzano falain kívül, a kisváros fölé emelkedő domb tetején. 1356-ban a Colonna család, mely a templom kegyura volt, a szerzetesekre bízta a Mária-kápolna lelkipásztori gondozását, akik a 15. század elején úgy döntöttek, hogy újjáépítik és kibővítik az egyre népszerűbb kápolnát és a kapcsolódó kolostort. Nagy segítségükre volt egy Petruccia nevű özvegyasszony, harmadrendi Ágoston-rendi szerzetes, aki minden vagyonával támogatta az építkezést. Még tartottak a munkálatok, amikor 1467. április 25-én a Boldogságos Szűz Mária képe csodálatos módon megjelent az épülőfélben lévő templom falán. Két albán zarándok később felismerte, hogy a freskó az albániai Shkodra (régi magyar nevén: Szkutari) egyik Mária-templomának tisztelt kegyképe, amely csodálatos módon Genazzanóba került. Az eseménynek hamar híre ment, a Jó Tanács Anyja-tisztelet egyre terjedt. Mind több zarándok érkezett Genazzanóba, köztük különösen is albán keresztények, akik nagy számban élnek Itáliában. VIII. Orbán, IX. Piusz, XXIII. János és II. János Pál pápa is felkereste a Jó Tanács Anyja-kegyképet, hogy a Szűzanya segítségét kérjék.

Fordította: Tőzsér Endre SP
Fotó: Vatican Media

Az Albániából származó Mária-kegyképet egy arany rózsával is köszöntötte a Szentatya

„Itt vagyok, Uram, miben segíthetnék neked?”

Beszélgetés Palánki Ferenc kinevezett kalocsa-kecskeméti érsekkel

XIV. Leó pápa, elfogadva a hetvenhat éves Bábel Balázs érsek lemondását a Kalocsa-Kecskeméti Főegyházmegye főpásztori szolgálatáról, szeptember 3-án kinevezte Palánki Ferencet, a Debrecen-Nyíregyházi Egyházmegye püspökét a Kalocsa-Kecskeméti Főegyházmegye érsekévé. Palánki Ferenc kinevezett érsekkel beszélgettünk hivatásról, hitvallásról, küldetésről.

– Váratlanul érte a hír az érseki kinevezéséről?

– Amikor felhívtak a nunciatúráról, már gyanakodtam. Aztán majdnem egy hét eltelt, mire el tudtam utazni Budapestre, a nunciatúrára, mert csak akkorra találtunk megfelelő időpontot. Azon a héten sokat imádkoztam, és bizony arról is elkezdtem gondolkodni, hogy vajon alkalmas vagyok-e erre a feladatra. Hasonló helyzetekben Vigyázó Miklós atya útmutatása segít nekem. Ő harmicegy éven át volt a lelkiatyám. Amikor a műszaki pálya felől (a kötelező egy év katonaság után mérnökként dolgoztam) elindultam a papság felé, egy alkalommal megvallottam neki, hogy nem érzem alkalmasnak magam a papi szolgálatra. Erre azt mondta: „A sár sem alkalmas a vak ember meggyógyítására, de Jézus kezében mégis alkalmassá vált. Te csak legyél sár, de maradj mindig Jézus kezében!”

Szóval, ha sikerül másokért élnem, akkor az az üdvösséget is jelenti számomra. Egy régi ifjúsági énekben énekeltük: csak akkor találod meg önmagad, ha a másik nálad boldogabb. Ez jó alapelv.

– Mennyire ismeri a kalocsa-kecskeméti érsekség világát, az ott élő emberek életét?

– Szűk egy évet éltem a főegyházmegye területén: Kiskunfélegyházán voltam katona. Amúgy akkor, 1993 előtt ez a térség még a Váci Egyházmegyéhez tartozott. A kérdésére válaszolva tehát nem nagyon, de nyitott vagyok, és bízom abban, hogy nyitott szívvel fogadnak a főegyházmegye hívei, papjai, akik Isten országáért szeretnének dolgozni. Bábel Balázs érseknek is erről szól a jelmondata: „Az Isten országáért” (Pro regno Dei).

– Közösen élik meg az átadás-átvétel időszakát…

– Először a felkészülést az átadás-átvételre: összegzünk, lezárunk. Az egyházi törvények szerint kinevezett érsekként még nem hozhatok döntéseket. A kinevezésem kihirdetésekor együtt voltunk jelen Bábel érsek úrral, zajlott a püspöki konferencia ülése. Pár szót váltottunk is egymással a főegyházmegye helyzetéről, szerkezetéről, a papságról, az egyházközségekről. Természetesen minden tanácsot örömmel fogadok. Először mindenesetre tájékozódnom kell. Nem vagyok kapkodásra hajlamos ember, nem fogok meggondolatlan, gyors döntéseket hozni, igyekszem higgadtan, szelíden, szeretettel, de – vagy éppen ezért – határozottan meghozni a döntéseimet.

> ”
>
> Jézus azért jött el, hogy megtanítson bennünket szeretni, és ez a szeretet már az apostolok idejében is társadalomformáló erő volt. Ahogy Szent Pál mondja: „nincs többé szolga vagy szabad”. Testvérek vagyunk
>
> ”

– Mikorra várható az érseki beiktatása?

– A tervek szerint október 24-én, szombaton lesz. A törvény előírása szerint két hónapon belül, tehát november 3-áig át kell vennem a főegyházmegyét. Aznap, november 3-án éppen ad limina látogatáson leszünk Rómában. Október 31-én a reformáció világnapja lesz, erre is tekintettel egyeztettük az időpontot.

– Visszatérve Bábel érsek úr személyére, róla köztudott, hogy élénken érdeklődik a történelem, a társadalom kérdései iránt. Ön milyen szempontokat, milyen lelkiséget szeretne képviselni a mai Egyházban és szélesebb körben, a társadalomban?

– Fontos számomra a másik ember tisztelete, meghallgatása, ugyanakkor a párbeszéd és a nyitottság egy lehetőség. Elsődleges, hogy ne pusztán a politikai vagy társadalmi szempontokat vegyük tekintetbe, mert ez beszűkíti a határainkat. Kezdjünk Krisztusra figyelni, megtanulni tőle, miként viszonyuljunk egymáshoz. Ha ez sikerül, akkor tudjuk hitelesen képviselni az igazságot, és akkor tudunk igazán szeretni. Azt gondolom, a magyar társadalomnak, Európának, a világnak erre van szüksége. Jézus azért jött el, hogy megtanítson bennünket szeretni, és ez a szeretet már az apostolok idejében is társadalomformáló erő volt. Ahogy Szent Pál mondja: „nincs többé szolga vagy szabad”. Testvérek vagyunk.

– Az elmúlt években a Kalocsa-Kecskeméti Főegyházmegye kommunikációját nézve számos gyermekvédelmi intézkedés történt, amelyek rámutattak az Egyház sebeire. Hogyan tekint erre a területre?

– Ezek nagyon fájó sebek. Minden bűn sebet okoz, és abból az önzésből fakad, hogy nem figyelünk egymásra, nem tiszteljük a másikat. A mai agyonszexualizált világunkban az élvezeté az első hely, az számít, hogy itt és most jól érezzem magam. Csakhogy ez rögtön bezár, és nem nyit meg a végtelenre, hanem tönkreteszi az embert, mert énközpontúvá válik.

Minden jó szándékú emberrel együtt kell dolgoznunk, aki változtatni akar ezen, az áldozatokat pedig nagy-nagy szeretettel kell kísérnünk, segítenünk. Imádkoznunk kell azért, hogy soha többé ne fordulhasson elő visszaélés, bántalmazás, és nemcsak a papok részéről, hanem senki részéről sem. A másik ember megismételhetetlen, végtelen értékű személy, akiért Krisztus meghalt, aki meghívást kapott a Szentháromság közösségébe. Ezt kell figyelembe vennünk! Szent II. János Pál pápa által idézett kulcsfontosságú gondolat: amikor azt mondom valakinek, hogy szeretlek, akkor azzal azt is mondom: akarom, hogy örökké élj!

– Egy másik szomorú aktualitás, hogy Magyarországon a 2026-os nyár volt a legszárazabb a 20. század kezdete óta, s a főegyházmegye területét ez különösen is sújtotta. A térséget csökkenő talajvízszint és helyenként félsivatagos jellegű átalakulás fenyegeti. Katolikusként hogyan tekint a teremtésvédelem kérdésére új szolgálati helyén?

– A védőszentem, Assisi Szent Ferenc éppen az az ember, aki rácsodálkozva a világra, annak szépségére, azt képviseli, hogy ha valamin változtatni akarunk, akkor azt magunkon kell kezdenünk. Válságban van az Egyház, a társadalom? Szent Ferenc válasza: akkor megtérek. Ő elindult azon az úton, amely az egész világra hatással lett, immár nyolcszáz éve. Érdemes elgondolkodni azon, hogy mennyi önzés van a világunkban: nem figyelünk arra, hogy mennyi áramot fogyasztunk, mennyi vizet használunk, nem törődünk a környezetünkkel. Amikor teremtésvédelemről beszélünk, azt valljuk meg, hogy Isten nem arra teremtette a világot, hogy kizsákmányoljuk, hanem arra, hogy éljünk belőle, de adjuk is tovább. Ezt pedig akkor tudjuk megtenni, ha vigyázunk rá.

– Tizenöt évvel ezelőtt szentelték püspökké, bő tíz éve főpásztora a Debrecen-Nyíregyházi Egyházmegyének. Mi jellemezte a szolgálatának ez utóbbi hosszú időszakát?

– Megpróbáltam kiépíteni egy jól működő oktatási és szociális intézményrendszert, szenvedélybeteg-segítő szolgálat indult, iskolák, óvodák, szociális otthonok épültek. Az intézményfenntartást ugyanakkor soha nem célnak tekintettem, hanem eszköznek az evangélium hirdetésében. Nem mindegy, milyen lelkülettel gondoskodunk a ránk bízottakról. Nagyon hálás vagyok a Jóistennek, hogy sikerült ezt alakítani, és hálás vagyok a sok jó munkatársért, akik beleálltak ebbe a munkába, a csapatunkba. Mert ez csapatjáték. Sokat zarándokoltunk – Fatimában, Lourdes-ban is jártunk – az intézmények vezetőivel, és igyekeztünk erősíteni azt a lelkiséget, ami segít a feladatellátásban. Ők is segítettek engem, hogy megálljam a helyem. S akkor még nem is beszéltem a paptestvéreimről, akiktől a legtöbb segítséget kaptam; a közvetlen munkatársaimtól, s a végeken, nehéz körülmények közt helytállóktól, a falvakban, tanyákon szolgálóktól, akik megkeresik az elveszetteket. Egyébként nemcsak a mi egyházmegyénk, hanem egész Magyarország missziós terület, ahol nagyon küzdelmes a lelkipásztorok munkája; össze kell fognunk, bátorítanunk, segítenünk kell egymást!

– Általában hogyan áll hozzá a nagy kihívásokhoz, a változásokhoz?

– Megvallom, alapvetően a változatlanságot, a stabilitást szeretem. De Jézus soha nem mondta az apostoloknak, hogy helyezzétek kényelembe magatokat, aztán sétáljatok egy jót, s majd együtt megyünk a mennyországba. Azt azonban mondta, hogy mindenki vegye fel a keresztjét. A változásokat senki nem szereti, de nem mindegy, hogyan állunk Isten előtt: elfogadjuk az akaratát, vagy igyekszünk a saját fejünk után menni. Az utóbbira volt már példa, gondolhatunk például az első emberpárra, s arra, hogy hova jutottunk…

Van egy számomra nagyon kedves gondolatmenete Pál Ferinek, aki kurzustársam volt az esztergomi szemináriumban. Arról beszél, hogy amikor a hívő ember valami új dologba fog, eleinte azt mondja magának, „megy ez nekem". Aztán jönnek a nehézségek, a kudarcok, és rádöbben, hogy mégsem megy neki, de abban bízik, hogyha imádkozik, akkor Istennel menni fog. Persze megint jönnek a nehézségek, a kudarcok, és akkor azt gondolja: „Nem megy ez nekem Istennel se, – de Istennek megy velem", ebben bízom.

Ez az emberi hozzáállás az imában is megmutatkozik. Azt szoktuk mondani: „Uram, segíts!" Pedig azt kellene imádkoznunk: „Itt vagyok, Uram, segítek, hogy a te akaratod valósuljon meg." Nos, nem mindig könnyű így fohászkodni.

Debrecenben sikerült egy jól működő rendszert kialakítanom, de tudnom kell elengedni. Jézus beszélt arról, hogy van, aki vet, és van, aki arat. Persze azt már önmagában aratásnak tekinthetem, ha együtt vetek az Úrral.

Jó példa erre Bosák Nándor püspök atya, aki a Debrecen-Nyíregyházi Egyházmegyében lerakta az alapokat, amelyekre építhettem. Többek közt az ökumenikus kapcsolatokat: 2015-ben meghívta a frissen kinevezett Kocsis Fülöp érsek-metropolitát és Fekete Károly református püspököt. Bízom abban, hogy az ökumenikus szemléletet püspök utódom is továbbviszi.

– Ha már a folyamatosságról esik szó, megtartja a püspöki jelmondatát: „Jézus a feltámadás és az élet" (Jesus est resurrectio et vita), vagy érsekként más jelmondatot választ?

– Ragaszkodom a jelmondatomhoz! Ha nincs feltámadás, hiábavaló a hitünk, az igehirdetésünk és minden erőfeszítésünk. Ha csak a földi élet kereteiben gondolkodunk, akkor nincs meg az elegendő távlat. Már a püspöki kinevezésemkor megfogalmazódott bennem, hogy erre szeretném ráirányítani a hívek és a keresők figyelmét.

Hegyek közül, Nógrád vidékéről származom, az Alföld eleinte kicsit furcsa volt számomra, de a Hortobágyon a rónán végigtekintve rájöttem, ha elég nagy a távlat, akkor meglátható, hogy az ég összeér a földdel.

Kuzmányi István, Körössy László
Fotó: Lambert Attila

A BIBLIA ÜZENETE

Isten szeretete nem tortaszelet

(*Mt 20,1–16*)

„Rossz szemmel nézed, hogy én jó vagyok?” (Mt 20,15) – kérdezi a szőlősgazda azoktól, akik reggel óta dolgoztak, azután ugyanannyi bért kaptak, mint akik csak az utolsó órára érkeztek. Valljuk be, bennünk is megszólal valami: nem igazságtalan ez így? Miért kap ugyanannyit az, aki alig dolgozott? Mert mi számolunk. Nagyon szeretünk számolni: ki mennyit tett bele, ki mennyi áldozatot hozott, kinek mi jár. A vallásos ember is könnyen elveszi a képzeletbeli stopperét: én ennyi éve járok templomba, ennyit szolgáltam, ennyit imádkoztam, ennyi mindent viseltem el. A másik meg csak most érkezett.

A gazda viszont senkit nem csap be. Az első munkások pontosan azt kapják, amiben megegyeztek vele. Nem az bántja őket, hogy keveset kaptak, hanem hogy a későn érkező is ugyanannyit. Ismerős érzés. Sokszor nem amiatt vagyunk elégedetlenek, hogy kevés jutott nekünk, hanem amiatt, hogy valakinek több, könnyebb vagy szebb jutott. Ha folyton oldalra nézünk, egy idő után már annak sem tudunk igazán örülni, ami a miénk. Pedig a másik sikere nem vesz el az enyémből, az ő szerencséje nem az én veszteségem, és attól, hogy ő kegyelmet kapott, nekem még nem jutott kevesebb.

Isten végtelenül igazságos és végtelenül irgalmas. Mi ezt sokszor úgy képzeljük el, mintha a kettőből valahogy ki kellene hoznia a helyes arányt: most legyen inkább igazságos, máskor pedig inkább irgalmas. Isten nem méricskél így. Úgy igazságos, hogy mindenkihez irgalmas, mert mindenkit üdvözíteni akar. Ezért nincs teljesen elrontott élet sem. Lehet valaki nagyon elkésve, lehet mögötte sok rossz döntés, lehet, hogy mások már régen lemondtak róla. Isten akkor is kimegy érte a szőlőbe, még az utolsó órában is. És ha végre megérkezik, nem azzal kezdi, hogy a fejére olvassa, hol volt eddig.

Nekünk, akik régóta próbálunk Isten közelében élni, talán éppen ezt nehéz megtanulnunk: örülni annak is, ha valaki később talál haza. Ha rendeződik az élete, sikeres lesz, megbocsátást nyer, vagy olyan kegyelmet kap, amelyért mi talán évek óta imádkozunk. Együtt sírni valakivel sokszor könnyebb, mint tiszta szívből örülni annak, hogy neki most jó. Pedig aki reggel óta a szőlőben van, annak sem jutott kevesebb: egész nap a Gazdával lehetett. Ez volna kevés? A keresztény élet nem túlóra, amit majd a mennyországban kifizetnek. Már most nyereség, hogy Krisztushoz tartozhatunk.

Az üdvösség nem verseny, Isten szeretete pedig nem torta, amelyből kisebb szelet jut nekem, ha más is kap. Ha valaki hazatalál, attól az én helyem még nem lesz szűkebb az Atya házában. Minél többen leszünk, annál nagyobb lesz az ünnep.

Monostori László

PÁRBESZÉD A LITURGIÁRÓL

Az Eucharisztia tisztelete

(171/5.)

A *Redemptionis Sacramentum* kezdetű instrukció 36. pontjának egyik bibliai alapját Szent Péter első levelének egy-egy szakasza tartalmazza (vö. 1Pt 2,9; vö. 2,4–5). A keresztények Krisztushoz járulva „élő kövekként” lelki házzá épülnek, és „szent papsággá” lesznek, hogy lelki áldozatokat ajánljanak fel Istennek. Ugyanez a közösség „választott nemzetség, királyi papság, szent nemzet, tulajdonul lefoglalt nép” is. A keresztség szentsége tehát nem passzív tagságot ad az Egyházban, hanem – mivel a megkeresztelt ember Krisztushoz tartozik – részesedik Krisztus papi, prófétai és királyi küldetésében. A Krisztushoz közeledés nem csupán egyszeri döntés, hanem a hívő ember életének megszakítás nélküli, alapvető irányulása. Amikor a Feltámadotthoz járulunk, azzal a Krisztussal találkozunk, akit az emberek világa elutasított és elvetett, de akit Isten kiválasztott és megdicsőített. A Szent Péter levelében megfogalmazott tétel keresztény identitásunk alapja: Isten örök döntése és választása a földi mércék szerinti Elvetettben jelenik meg (vö. Zsolt 118,22; Iz 8,14; 28,16; ApCsel 4,11). Krisztus az „élő kő”, nem holt építőanyag, hanem a feltámadás életadó forrása. Amikor hozzá kapcsolódunk, ez az isteni élet átjár bennünket, és minket is „élő kövekké” formál. Isten nem élettelen kőtemplomban kíván lakni, hanem bennünk, a Krisztushoz tartozók közösségében. A megváltottak közössége szerves egységbe építi azt a lelki házat, amelyben az ő jelenléte lakozik a világban *(Sekina)*. Ez a templom nem az elszigetelődés, hanem a szent szolgálat helye. A hívők közössége szent papsággá válik, amelynek többé nem állati áldozatokat kell bemutatnia, hanem önmagát, egész felajánlott életét mint Krisztus által Istennek tetsző lelki áldozatot. A hitélet így válik a mindennapi jelenlétet átfogó, élő istentiszteletté. Ez az új minőség nem saját érdemeinkből fakad, hanem Isten visszavonhatatlan elhívásából. A világban peremre szorult, otthontalan és idegenként bolyongó ember a legmagasabb rendű méltóságot kapja meg: *kiválasztott nemzetség, királyi papság, szent nemzet és Isten tulajdonába vett nép lettünk.* Isten az ószövetségi szövetség legszentebb címeivel ruház fel bennünket (vö. Kiv 19,5–6; Iz 43,21). A magány és az elutasítottság helyébe a királyi papság elhivatottsága és a hozzá tartozás elszakíthatatlan biztonsága lép. Ez a megdöbbentő kiváltság azonban nem öncélú védettséget jelent, hanem aktív küldetést. A kegyelemben részesült nép feladata, hogy hirdesse annak csodálatos tetteit, aki a homályból és szorongatásból az ő világosságára hívott el minket. Ez az átmenet *(peszach)* nem maradhat rejtve: a hívő élet maga a szüntelen hálaadás és tanúságtétel, amely Isten megmentő szeretetének ragyogását teszi láthatóvá a világban.

Sztankó Attila

A HÉT LITURGIÁJA *A év*

SZEPTEMBER 20., ÉVKÖZI 25. VASÁRNAP (Kim Taegon Szent András áldozópap, Csong Haszang Szent Pál és társaik, koreai vértanúk, Friderika, Filippe) – Iz 55,6–9 *(Az én gondolataim nem a ti gondolataitok.)* – Fil 1,20a–24.27a *(Számomra az élet Krisztus.)* – Mt 20,1–16a *(Talán rossz szemmel nézed, hogy én jó vagyok?)* – **Zsolozsma:** I. zsoltárhét – **Énekrend:** Ho 223 – ÉE 593, Ho 223 – ÉE 147, Ho 116 – ÉE 596, Ho 274 – ÉE 361.

SZEPTEMBER 21., HÉTFŐ – SZENT MÁTÉ APOSTOL ÉS EVANGÉLISTA ÜNNEPE (Ifigénia, Jónás, Maura) – Ef 4,1–7.11–13 – Mt 9,9–13.

SZEPTEMBER 22., KEDD (Móric, Villanovai Tamás) – Péld 21,1–6.10–13 – Lk 8,19–21.

SZEPTEMBER 23., SZERDA – Pietrelcinai Szent Pio szerzetes emléknapja (Tekla, Lívia) – Péld 30,5–9 – Lk 9,1–6.

SZEPTEMBER 24., CSÜTÖRTÖK – SZENT GELLÉRT PÜSPÖK ÉS VÉRTANÚ ÜNNEPE (Mercédesz, Gerda) – Bölcs 3,1–9 – Mt 10,28–33.

SZEPTEMBER 25., PÉNTEK (Eufrozina, Kleofás) – Préd 3,1–11 – Lk 9,18–22.

SZEPTEMBER 26., SZOMBAT – *Szent Kozma és Szent Damján vértanúk emléknapja* (Jusztina, Kozima) – Préd 11,9–12,8 – Lk 9,43b–45.

SZEPTEMBER 27., ÉVKÖZI 26. VASÁRNAP – (Páli Szent Vince áldozópap, Adalbert, Karola) – Ez 18,25–28 *(Amikor a bűnös elfordul a bűntől, amelyet elkövetett, megmenti életét.)* – Fil 2,1–11 *(Ugyanazt a lelkületet ápoljátok magatokban, amely Krisztus Jézusban volt!)* vagy Fil 2,1–5 *(Ne keresse senki csak a maga javát!)* – Mt 21,28–32 *(Ne szavakkal, hanem tettekkel szeressük az Istent!)* – **Zsolozsma:** II. zsoltárhét – **Énekrend:** Ho 227 – ÉE 593, Ho 227 – ÉE 326, Ho 144 – ÉE 598, Ho 150 – ÉE 200.

GÖRÖGKATOLIKUS LELKISÉG

Evangélium és liturgia

(37.)

Az egyházi vagy liturgikus évben előre haladva a pünkösd utáni tizenhetedik vasárnaphoz érkezünk a Bizánci Egyházban. Ekkor – mint minden esztendőben – a kánaáni asszony történetét olvassuk a Szent Liturgia evangéliumaként (Mt 15,21–28). Az állhatatos, buzgó, kitartó könyörgés példája gyanánt szoktuk emlegetni ezt a részletet, nagyon helyesen. Az asszony ugyanis nem adta fel, nem mondott le szándékáról, hogy beteg leányának gyógyulást szerezzen Jézustól. Most a nyolcadik hang liturgikus szövegei kerülnek sorra a szertartásainkban, s ha nem is erről a történetről szólnak, azért találhatunk bennük rokon gondolatokat.

Kérés. A kánaáni asszony fontos kéréssel fordult Jézushoz: „Könyörülj rajtam, Uram, Dávidnak fia!” (Mt 15,22) Figyelemre méltó, hogy valójában a beteg leánya számára kér könyörületet. Igazi jó édesanyaként. Mint ahogy általában az édesanyák: mi mindent meg nem tesznek a gyermekükért! Ő a legjobbat tette, amikor Jézushoz fordult. Bárcsak ma is tudnának így tenni az édesanyák! Ez az anya könyörületet kért és kapott. A görög liturgiában feltűnően sok a könyörgés. Elég csak a sokféle ekténiára gondolni. De a himnuszokban is gyakran jelen van. Ezen a vasárnapon is, például a vecsernyén, két énekben is énekeljük: „kegyeskedjél rajtunk könyörülni”. A mi kéréseinknek magasabb céljuk is van, amint ugyancsak a vecsernyében háromszorosan énekeljük: „Istenem, tisztíts meg és üdvözíts engem!”

Állhatatosság. A történetben feltűnő az asszony állhatatossága. Vitába mert szállni Jézussal. Ráadásul úgy tette, hogy egyrészt asszony, másrészt idegen volt, tehát az akkori felfogás szerint kétszeresen hátrányos helyzetűnek számított. És mégis vitába szállt Jézussal, aki előbb „szóra sem méltatta”, majd „visszautasította”. Ámde az asszony a segítségnek legalább a morzsáiból részesülni akart: „a kiskutyák is esznek a maradékból, amely lehullik uruk asztaláról” (Mt 15,27). Bátor volt, és nem adta fel. A vecsernye három énekében mi is kérjük Urunkat: „ne vess el bennünket a te színed elől!” Gondolatban mi is csatlakozhatunk az asszonyhoz, és kérhetjük magunknak a lelki gyógyulást a vecsernye énekével: „emberszeretőleg hívj magadhoz, ó én Krisztusom”. Minél többször és minél buzgóbban kérjük, annál biztosabbak lehetünk abban, hogy meghallgatásra találunk.

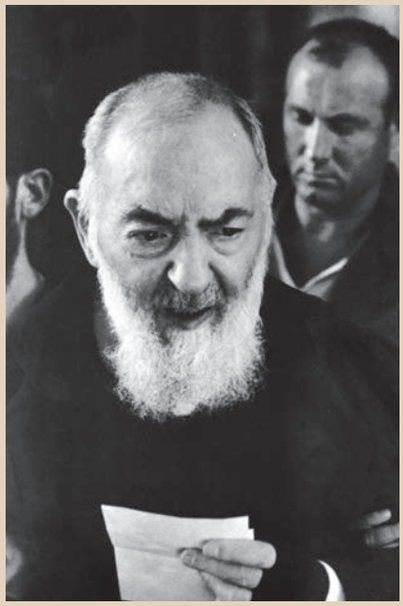
Eredmény. Az anya kitartó és szinte vakmerő kérésére Jézus így válaszolt: „Asszony, nagy a te hited. Legyen hát akaratod szerint!” (Mt 15,28). Milyen érdekes, hogy Jézus a hitét dicsérte, pedig nem volt a választott nép tagja. De Jézustól nem szokatlan ez, mert mindig a hitet nézte azokban, akik hozzá fordultak. Meg is dicsérte a kafarnaumi százados (Mt 8,10), a vérfolyásos asszony (Mk 5,34), Bartimeus (Mk 10,52), vagy a béna barátainak a hitét (Mk 2,5). A hitből fakadó elfogadással, de immár a feltámadás fényében énekeljük a vecsernyei himnuszt: „Halottaidból való feltámadásodat dicsőítjük, Krisztus, mellyel megmentetted Ádám nemzedékét a pokol kínjától, és a világnak mint Isten ajándékoztál örök életet és gazdag kegyelmet.”

Ivancsó István

A HÉT SZENTJE

Pietrelcinai Szent Pio

Szeptember 23.

Szülei földműveléssel, pásztorkodással foglalkoztak, ő volt a hét testvér közül a második. A keresztségben a Francesco nevet kapta. Már kisgyermekként részt vett a gazdaság körüli munkákban: a bárányokat és egyetlen kecskéjüket legeltette. Jámbor és csendes, visszahúzódó kisfiú volt. Az állatok őrzése közben gyakran látott egy szakállas szerzetest, aki adományokat gyűjtött, és elhatározta, hogy ő is olyan szerzetes lesz, akinek szakálla van. Ötéves volt, amikor a helyi Szent Anna-kápolnában megjelent neki Jézus, aki odaintette magához a főoltár mellé, és a fejére tette a kezét. Ettől kezdve voltak látomásai, elragadtatásai. Már gyermekként sűrűn vállalt vezeklésekett; édesanyja egyszer rajtakapta, amint a földön alszik egy nagyobb követ használva párnaként. Tízéves koráig az állatokat őrizte, ezért lemaradt a tanulásban. Egy parasztember tanította írni és olvasni. Amikor a szülei megértették, hogy szerzetes akar lenni, magántanítókra bízták. Apja kétszer is megpróbált Amerikában munkát találni, hogy a család helyzetén könnyítsen, és gyermekei tanulhassanak.

1903. január 6-án, tizenöt évesen, belépett a kapucinus szerzetesek morconei noviciátusába, ahol január 22-én felöltötte a ferences ruhát, és megkapta a Pio nevet V. Piusz pápa tiszteletére, aki Pietrelcina védőszentje volt. Már ekkor elhatározta, hogy a szenvedésben fölajánlja magát az emberiségért. 1907. január 27-én tette le a szerzetesi fogadalmat.

A szigorú élet (fűtetlen szobák, mezítláb viselt saru) és az önkéntes vezeklések megrendítették egészségét. 1910. augusztus 10-én szentelték pappá, és szülőfaluja templomában mondta első szentmiséjét. Ebben az időben az ördög gyakran és gorombán támadta, azonban megkapta a fölismerés és a kitartó harc kegyelmét. Egészségi állapota miatt 1916-ig Pietrelcinában is maradt. XV. Benedek pápától engedélyt kapott a kolostoron kívüli életre. Otthon kápláni teendőket, hitoktatást végzett, gyóntatott, ájtatosságokat vezetett.

1918. július 27-én Pio atya felajánlotta magát áldozatként a világháború befejezéséért. Elöljárói a San Giovanni Rotondo konventbe küldték, itt töltötte élete hátralévő részét, több mint ötven évet. Egy levele szerint 1910-től viselte a láthatatlan stigmákat. 1912 áprilisában átélte a szívcserét, azaz a Krisztussal való misztikus egyesülés kegyelmét. A könnyek adományát is megkapta: siratta a maga és a mások bűneit. Idegen nyelvekre az őrangyala tanította. 1918. szeptember 20-án megjelentek testén Krisztus vérző sebei. Megkezdődtek a vizsgálatok, az orvosok többsége kételkedett stigmáinak hitelességében. Ellenségei még a kolostorból is el akarták távolíttatni. A környék lakói azonban fölkészültek arra, hogy megvédjék őt. Az egyik miniszter személyesen járt közben Merry Del Val vatikáni államtitkárnál, aki kieszközölte Pio atya maradását, de a Szentszék 1924-ben megtiltotta neki, hogy bármi módon kapcsolatot tartson a hívekkel. E rendelkezéseket XI. Piusz pápa egy újabb vizsgálat után, 1933-ban visszavonta. Ettől kezdve élete a reggeli szentmise után a vég nélküli gyóntatásokból állt. A legismertebb misztikus kegyelmi adománya a gyónók lelkében való olvasás, illetve a bilokáció (egyszerre két helyen való jelenlét) volt.

Pio atya kezdeményezésére 1956. május 5-én megnyílt a betegek számára a Casa sollievo della Sofferenza (Szenvedés Enyhítésének Háza. 1968. szeptember 20-án ünnepelték Pio atya stigmatizációjának ötvenedik évfordulóját. Jézus egyszer azt mondta neki: „ötven évig viseled sebeimet, azután hozzám jössz”. Így is történt, s halála pillanatában a sebek behegedtek.

L. K.

„Kitartok, kitartok, kitartok”

Húsz éve avatták boldoggá Salkaházi Sárát

Salkaházi Sára szociális testvér boldoggá avatásának huszadik évfordulója alkalmából szeptember 13-án hálaadó szentmisét mutattak be a budapesti Szent István-bazilikában. A liturgia főcelebránsa Erdő Péter bíboros, prímás volt, a homíliát Mohos Gábor esztergom-budapesti segédpüspök mondta.

Az esemény különleges jelentőségét az adta, hogy betegsége óta Erdő Péter bíboros ezen a napon mutatott be első alkalommal főcelebránsként ünnepi szentmisét a bazilikában. A szentmisén részt vett többek között Kővári Magdolna, a Szociális Testvérek Társasága központi elöljárója is.

A jubileum Erdő Péter bíboros számára személyes jelentőséget is hordozott. Húsz évvel ezelőtt, 2006. szeptember 17-én ő hirdette ki Salkaházi Sára boldoggá avatását a Szent István-bazilika előtti téren. Történelmi esemény volt ez, hiszen több mint kilenc évszázad után ekkor került sor ismét boldoggá avatásra Magyarországon. A főpásztor tavasszal, gyógyulása után a *Magyar Kurírnak* adott interjújában elmondta: betegségének időszakát valóságos lelkigyakorlatként élte meg. Életét Isten kezébe helyezte, mindenért hálát adott, és – mint fogalmazott – mindenre felkészült. Amikor arról kérdezték, mely emlékei adtak neki erőt ezekben a hónapokban, Salkaházi Sára boldoggá avatását külön is megnevezte. Két évtizeddel a történelmi esemény után most ismét ő mutatta be a vértanú szociális testvér tiszteletére felajánlott ünnepi szentmisét.

Mohos Gábor *(felső képünkön)* homíliájában a megbocsátásról és az irgalmas szeretetről beszélt, Salkaházi Sára életén keresztül mutatva meg, miként válhat mindez konkrét cselekedetté. Felidézte, hogy Sára testvér a második világháború idején életét áldozta az üldözöttekért, azokért, akik „az emberi gonoszságnak estek áldozatul”. A püspök a napi evangéliumból Péter kérdését állította a középpontba: „Uram, ha testvérem vétkezik ellenem, hányszor kell megbocsátanom neki? Talán hétszer?” Rámutatott: már egyszer is nehéz megbocsátani annak, aki valódi sérelmet vagy helyrehozhatatlan kárt okozott nekünk. Még nehezebb újra megtenni ezt, ha az, akinek új esélyt adtunk, ismét megbánt bennünket. Jézus válasza – „nem mondom, hogy hétszer, hanem hetvenszer hétszer” – azt jelenti: „nincs határ”.

Mohos Gábor hangsúlyozta, nemcsak mások okoznak nekünk sérelmet, mi is megbántunk másokat, ezért magunk is rászorulunk az ő nagylelkűségükre. Őszintén szembe kell néznünk saját gyengeségeinkkel és azzal a sebzettséggel, amely önközpontúvá tehet bennünket, és arra indíthat, hogy mindig másokat hibáztassunk. Ennek kapcsán idézte Salkaházi Sára egyik 1932-es naplóbejegyzését: „Most megint tele vagyok irigységgel, kritizálással, dacossággal, rosszkedvvel, összehasonlítgatással.” Sára testvér felismerte és nevén nevezte saját hibáit, de nem akarta, hogy azok határozzák meg az életét. Változni akart, és bár újra meg újra megtapasztalta gyengeségét, bejegyzését mégis így zárta: „Kitartok, kitartok, kitartok.”

A szentek példája azt mutatja meg, hogy „ami emberileg lehetetlennek látszik, az Isten kegyelme segítségével lehetséges, megvalósulhat”. Sára testvér Krisztusban akart újjászületni. Ez az újjászületés a keresztségben mindannyiunknak megadott ajándék, amelynek az Istennel való tudatos együttműködésünk által kell kibontakoznia az életünkben. A püspök arról is beszélt, hogy Isten követése és a lemondás nem veszteséget jelent: „Az Isten valami többet akar adni akkor, amikor meghív bennünket a követésére.” Salkaházi Sára üldözöttekért végzett szolgálata nem csupán arról szólt, hogy „mentsük meg, akit meg lehet menteni”, hanem arról is, hogy „ebben a szörnyű földi pokolban az irgalmas szeretetnek valamilyen tapasztalatát átélhessék”. Ha földi életüket végül nem is sikerült megmenteni, megtapasztalhattak valamit abból az emberségből, amely Isten eredeti teremtő terve szerint az ember sajátja.

Mohos Gábor arra kérte a jelenlévőket, gondolják végig, kinek nem tudtak még tiszta szívből megbocsátani. A homília végén Sára testvér közbenjárását kérte, hogy hozzá hasonlóan mi is képesek legyünk az áldozatkész szeretetre. Krisztus követőinek hivatása, hogy ezt az önfeláldozó szeretetet megjelenítsék a világban, és elvigyék azokhoz is, akik máshonnan nem kapják meg – „bárkik legyenek is azok, közelállók vagy távolállók, hasonlóan gondolkodók vagy másképpen gondolkodók”.

A húsz évvel ezelőtti eseménnyel való folytonosságot a liturgia is kifejezte: az egyetemes könyörgések a boldoggá avatási szentmiséből hangzottak el, az áldozás után pedig felolvasták Sára testvér felajánló imáját. A szentmise végén Takács Anita testvér, a Szociális Testvérek Társasága magyarországi elöljárója köszönetet mondott Erdő Péter bíborosnak Salkaházi Sára

boldoggá avatásáért, valamint azért, hogy a főpásztor azóta is szeretettel őrzi a vértanú emlékét, és sokak elé példaképül állítja.

Ezt követően Németh Emma szociális testvér, a boldoggá avatási ügy egykori viceposztulátora szólt a jelenlévőkhöz. Beszélt annak az oltárnak a történetéről, amely előtt Sára testvér utolsó imádságát mondta, mielőtt elindult vértanúsága helyszínére, amely ma a Szent István-bazilikában található. Ezt követően Sára testvér életfelajánlását és az emberi méltóságról vallott meggyőződését idézte fel.

Elmondta, hogy Salkaházi Sára 1943 őszén tett ünnepélyes életfelajánlása szerzetesi odaadottságából és abból a mindennapi lelkületből fakadt, amellyel önmagát folyamatosan azokért ajánlotta fel, akiket szolgált. Ennek példájaként idézte Sára testvér 1942-ben megjelent reggeli imáját: „Fogadj el engem mint áldozatot, s te, Uram Jézus, ajánlj fel veled engem az ő megváltásukért és boldogságukért!" Németh Emma kiemelte Sára testvér emberi méltóságról vallott gondolatait is, aki egy háború idején írt cikkében úgy fogalmazott: „a legutolsó névtelen ember tönkrement élete nagyobb veszteség, mintha a milánói dóm és a Föld összes műkincsei mind elpusztulnának". Az egykori viceposztulátor végül arra hívta fel a figyelmet, hogy Salkaházi Sára közbenjárására ma is rábízhatjuk magunkat, szeretteinket, gondjainkat és nehéz ügyeinket. Segítségét kérhetjük ahhoz is, hogy saját és embertársaink méltóságát ajándékként ismerjük fel, és felelősen védelmezzük.

Erdő Péter bíboros, prímás volt a liturgia főcelebránsa

Takács Anita ezután az oltár elé hívta mindazokat, akik Salkaházi Sárát a keresztségben kapták vagy a bérmáláskor választották védőszentjüknek. Csatlakoztak hozzájuk a vértanú szociális testvér nevét viselő iskolák, a Salkaházi Sára-plébánia és az ő nevét viselő karitászcsoportok képviselői is. A szentmise végén mindannyian külön áldásban részesültek.

Forrás: Esztergom-Budapesti Főegyházmegye/Zsuffa Tünde
Fotó: Merényi Zita

Államtitkári egyeztetésen vettek részt a szerzetesi iskolafenntartók

Szeptember 10-én délután öt magyarországi szerzetesrend elöljárója szakmai egyeztetésen vett részt az Oktatási és Gyermekügyi Minisztériumban. A Kókayné Lányi Marietta köznevelési államtitkárral folytatott párbeszéd fókuszában a gyermekek és fiatalok színvonalas oktatása, a szerzetesi iskolákban működő jó gyakorlatok megosztása és a köznevelési rendszer közös kihívásaira adható válaszok álltak.

A magyarországi köznevelési rendszerben szerepet vállaló szerzetesi fenntartók küldöttségét Lobmayer M. Judit, a Boldogasszony Iskolanővérek tartományfőnöknője, Birosz Erika M. Alfonza SDR, az Isteni Megváltóról Nevezett Nővérek Kongregációjának tartományfőnöknője, Berhidai Piusz OFM, a Magyarok Nagyasszonya Ferences Rendtartomány tartományfőnöke, Vitális Gábor SDB, a Don Bosco Szalézi Társasága tartományfőnöke, valamint Zsódi Viktor SchP, a Piarista Rend Magyar Tartományának tartományfőnöke alkotta.

Kormányzati részről Kókayné Lányi Marietta köznevelési államtitkár (OGYM) és Heidl György társadalmi kapcsolatokért felelős államtitkár (TKKM) fogadta az elöljárókat, a megbeszélésen jelen volt Sipos Imre köznevelésért felelős helyettes államtitkár, valamint Czeti István felekezeti kapcsolatokért felelős helyettes államtitkár is. A kormányzat nyitottsága és a szerzetesi delegáció felkészültsége egy gyümölcsöző, a magyar köznevelés egészének javát szolgáló párbeszédet eredményezett.

Az egyeztetés egyik kiemelt témája a gyermekvédelem volt. A szerzetesi delegáció bemutatta a 2020-ban bevezetett Emberi Méltóság Stratégiát (EMS). Az elöljárók felajánlották a modell adaptálható elemeinek – például az akkreditált továbbképzési moduloknak – megosztását az állami iskolahálózat számára. A megbeszélés során fontos hangsúlyt kapott az egyházi iskolák finanszírozásával és a szegregációval kapcsolatos, a közbeszédben sokszor pontatlan információkon alapuló sztereotípiák tisztázása. A felek egyetértettek abban, hogy a valóságon és tényeken alapuló társadalmi kommunikáció elengedhetetlen.

A szerzetesi fenntartók rámutattak: az oktatási esélyegyenlőség nem érhető el pusztán adminisztratív „hideg integrációval", vagyis a gyermekek fizikai összezárásával, megfelelő pedagógiai és pszichológiai támogatás nélkül. Ehelyett a tartalmi inklúzióra, az egyéni kísérésre és a személyes mentorálásra helyezik a hangsúlyt.

Bemutatták azokat a sikeres mintaprojekteket – mint a sátoraljaújhelyi és karcagi tanodák, vagy a kazincbarcikai Don Bosco Iskola Műhelyiskola programja –, amelyek a leghátrányosabb helyzetű fiatalok számára biztosítanak érdemi társadalmi mobilitást, és hatékony választ adnak a lemorzsolódásra.

A 21. századi köznevelés súlyos kihívása a diákok digitális ingerek okozta kognitív túlterheltsége és a mentális kimerültség. Egyes szerzetesi iskolákban erre válaszul vezették be az „alkotó tanulás" pedagógiáját. Ez a módszertan a passzív tudásbefogadás helyett a 90 perces, tömbösített órakeretekben zajló közös alkotásra, a diák-diák kortárs mentorálásra és a komplex életszerű feladatok megoldására épít, ezáltal csökkentve a stresszt és mélyítve a tanulási élményt.

A diákok mentális egészségének védelme mellett a pedagógusok és az iskolapszichológusok szakmai támogatása is elengedhetetlen. A szerzetesi fenntartók létrehoztak egy integrált segítő hálózatot, amely megszünteti a szakemberek elszigeteltségét, folyamatos szupervíziót és esetmegbeszélési lehetőséget biztosítva számukra.

A találkozó végén a résztvevők megerősítették szándékukat a megkezdett párbeszéd rendszeres folytatására.

Forrás és fotó:
Piarista Rend Magyar Tartománya

Segítünk-e a döntés előtt az életkezdeti krízisekben?

Orvosetikai konferenciát tartottak Budapesten

***Az orvosi tájékoztatás etikája krízishelyzetben* címmel szeptember 11-én konferenciát rendezett a Pázmány Péter Katolikus Egyetemen a Magyar Bioetikai Társaság a Hetvenkét Tanítvány Mozgalom Egészségügyi Munkacsoportjával és a Szent István Tudományos Akadémia Élettudományi Osztályával együttműködésben. A tanácskozás középpontjában az élet kezdetével kapcsolatos bioetikai kérdések álltak.**

A Magyar Bioetikai Társaság az emberi élet védelmének és méltóságának szempontjából vizsgálja az orvosi gyakorlatban felmerülő erkölcsi kérdéseket. Az orvosetika talaján álló ökumenikus keresztény szervezet kiemelten foglalkozik az élet kezdetének és végének etikai problémáival, valamint az új orvosi eljárások által felvetett kérdésekkel is. A társaság tavaly az életvégi döntések etikáját vizsgálta. Idei konferenciáját az élet kezdetén jelentkező krízishelyzetek témája köré szervezte, amit többek között az úgynevezett szívhangrendelet körül kialakult társadalmi vita indokolt. A tanácskozás ugyanakkor tágabb értelemben vizsgálta az élet kezdetéhez kapcsolódó kríziseket: a nem várt terhesség mellett szó esett például a méhen kívüli terhességről, a magzat elvesztéséről és az ezekkel járó lelki következményekről is – foglalta össze az eseményen tárgyalt kérdéseket Rojkovich Bernadette, a Magyar Bioetikai Társaság elnöke. Köszöntőjében hangsúlyozta: az élethez való jog, az önrendelkezés és az emberi méltóság szempontjait együttesen kell figyelembe venni. A bioetika interdiszciplináris terület, amelyben az orvosi, a jogi és a teológiai szempontoknak találkozniuk kell.

A tanácskozáson Székely János szombathelyi megyéspüspök, a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia elnöke *Jeremiás próféta könyvéből* és a *139. zsoltárból* idézve rámutatott: a *Biblia* az emberi élet végtelen értékéről tesz tanúságot. Miért beszél még mindig erről az Egyház? Miért nem adja fel, látva, hogy a társadalom másként gondolkozik? – tették fel a kérdést XVI. Benedek pápának egy, az élet védelméről és szentségéről szóló előadása során. A pápa válaszában azt hangsúlyozta, hogy nincsenek „kis gyilkosságok”, és ha egy társadalom elkezdi engedélyezni az élet bizonyos feltételek közötti elvételét, akkor az az egész társadalom megváltozását hozza magával – idézte a pápa álláspontját Székely János, majd így folytatta: – Ez ugyanis azt jelenti, hogy az élethez való jogot feltételesnek gondoljuk, mondván, annak van joga az élethez, aki a „fogantatástól a harmadik hónap végéig tartó halálos szakaszon” átjutott. Ezzel azonban sérül az emberi élet végtelen méltósága, feltétel nélküli szentsége. Ebből pedig az következik, hogy van élet, amely felesleges teher a társadalomnak. A püspök hangsúlyozta, az emberi élet a fogantatással kezdődik, ezért bármikor szakítják meg, ugyanazt az emberi életet veszik el. Ezzel összefüggésben rámutatott: a nőnek joga van rendelkezni a saját teste fölött, ám a méhében fejlődő gyermek nem a testének része, hanem annak ideiglenes lakója.

Székely János ugyancsak XVI. Benedek pápát idézve megállapította, az ember azért képes megszakítani egy magzat életét, mert nem látja, nem hallja, hogy mit tesz. A püspök egy jó példát is felidézett. Mint mondta, orvos ismerőse a magzat vizsgálata során – amely a kötelező protokoll része – a monitort a kismama felé fordítja, így az láthatja, miként dobog a magzat szíve. A szívhang az életért való kiáltás, a valóság megszólalása, mondta Székely János, és felidézte egy kicsapongó életet élő fiatal lány történetét, akit nem kívánt várandóssága során módja volt kísérni. Valahányszor találkoztak ez idő alatt, minden alkalommal így szólt hozzá: „Segítünk.” A fiatal a szívhang révén találkozott a valósággal, végül az élet mellett hozott döntést, s ezzel nemcsak egy gyermek, hanem a saját életét is megmentette – mondta a főpásztor.

A püspök arról is beszélt, hogy fontosnak tartja a számos katolikus iskolában bevezetett családi

életre nevelés programot, amely „gyönyörű impulzusokat ad arról, mi az, hogy szerelem, házasság, gyermekvállalás”. Hangsúlyozta továbbá, egy életpárti társadalomban az orvos a gyermeket váró nőnek nem teheti fel azt a kérdést, hogy „Megtartja vagy elveteti?”. Ez a két választási lehetőség nem lehet egyenlő súlyú, ahogyan a vasúti sínek mellett öngyilkosságra készülő embertől sem kérdezhetjük meg: „A mozdony alá veti magát, vagy szeretne tovább élni?”

Székely János szerint vannak történelmi korok, amelyek során valamely erkölcsi érték elhomályosodik az emberiség kollektív lelkiismeretében. Napjaink társadalmában sokak érzéke eltompult a megfogant élet szentsége iránt. Bízunk abban, hogy eljön a pillanat, amikor az emberiség újra világosan fölismeri, hogy az emberi élet a fogantatástól kezdve szent” – zárta gondolatait a püspök.

A konferencia fővédnöke, Kuminetz Géza, a Pázmány Péter Katolikus Egyetem rektora bevezetőjében a tanácskozás témájához kapcsolódva az igazmondás erényéről, a szakorvos-beteg kommunikációjában az őszinteség fontosságáról szólt. Székely János gondolatához kapcsolódva úgy fogalmazott: „szörnyű, normaszegő korban élünk”, amelyben a modern ember Isten elutasításával az emberi méltóság leépülésének útjára lép. Ennek jeleként a civilizációs ártalmak és a függőségek terjedését, valamint a „sötét triád”, vagyis a machiavellizmus, a pszichopátia és a nárcizmus erősödését emelte ki. Hangsúlyozta: az emberi élet szent, alapérték, minden más érték megvalósításának lehetősége. Ajándékba kaptuk, s az a feladatunk, hogy a nagy értékek szolgálatába állítsuk, és ha ez a szolgálat megköveteli, akkor adjuk is oda, egyébként pedig várjuk meg, míg „a halál testvér természetes módon elérkezik hozzánk”. A nagy értékek között van az erkölcsi érték, a vallási tudat, az érzelmi kiegyensúlyozottság, a képességek kibontakoztatása. „Egész személyiségünk kifejlesztése önnevelést, önfegyelmezést igényel, méltóságunk ezek nélkül torzó marad” – szögezte le az előadó.

Kuminetz Géza szerint az őszinteség kérdése azt is felveti, hogy a kérdező jogosult-e bizonyos ismeretekhez hozzájutni, vélelmezhető vagy egyenesen bizonyított-e, hogy visszaél a kapott információkkal. Hanauer Árpád István még jóval váci püspökké való kinevezése előtt, teológiai tanárként adta közre *Hol kezdődik a hazugság?* című bölcseleti írását. Kuminetz Géza ennek nyomán hangsúlyozta: az igazmondás erénye nem pusztán annyit jelent, hogy bárkinek bármikor bármit elmondhatunk, nem esve a hazugság bűnébe. A kellő titoktartás kötelességét is szem előtt kell tartani. Németh Gábor, az MKPK titkára gondolatát is felidézve úgy fogalmazott: az igazmondás mérlegre tételekor nemcsak a titok megtartása a lényeg, hanem a másik ember kímélete, a felebaráti szeretet kötelme is fontos tényező. Így „az erénynek egész univerzuma kell ahhoz, hogy egy adott helyzetben helyesen tudjunk beszélni” – mondta, és hozzátette: a rossz hír közlése az orvos részéről nagy mérlegelést kívánó kötelezettség.

Tringer László, a budapesti Kútvölgyi Kórház egykori főigazgatója *Kezdeményezés a krízishelyzet megoldására* címmel tartott előadást. Ebben arról számolt be, hogy milyen lépéseket tettek az általa vezetett intézményben a magzati élet védelméről szóló 1992-es törvény (a köznyelvben gyakran: abortusztörvény) rendelkezéseire válaszul. Az elképzelés az volt, hogy a Kútvölgyi legyen az a kórház, ahol nem végeznek abortuszt. Tringer László akkor úgy vélte, bár ez jelentős hatással lehetne a közvéleményre, mégis látszatmegoldás volna, hiszen a terhességmegszakítások száma érdemben nem csökkenne ettől. Ezért munkatársaival alternatív lépéseket dolgoztak ki. Abból indultak ki, hogy az emberek az alapján hozzák meg a mindennapi döntéseiket, ami megfelel az adott helyzetükben megélt önismeretüknek. Az önkép jelentősen eltérhet a reálistól, továbbá a személyes sorsot alapvetően befolyásoló döntések szintje könnyen távol kerülhet az illető önismeretének szintjétől. Így például az érzelmi befolyásoltság miatt súlyos döntés születhet anélkül, hogy az érintett a maga teljességében részt venne a döntés meghozatalában.

Tringer László, a budapesti Kútvölgyi Kórház egykori főigazgatója a konferencián

Kapcsolódva az 1992-es törvény által előírt kötelezettséghez, mely szerint a terhességmegszakítást tanácsadásnak kell megelőznie, a Kútvölgyi Kórházban arra kerestek megoldást, hogy a várandós anya segítséget kapjon a személyiségének mélyebb rétegeit is érintő döntés meghozatalához és az abortuszt gyakran követő pszichés zavarok megelőzéséhez. Képzést ajánlottak a tanácsadást végző védőnőknek. Ennek középpontjába az empátiakészség fejlesztését helyezték. A harminc évvel ezelőtt megfogalmazott kívánalmak azóta már beépültek a védőnők számára nyújtott oktatás egészébe.

Emellett egy külön tanácsadást is kidolgoztak, amit felkínáltak az abortuszra jelentkező nőknek. „Nem lebeszélni akartunk, hanem átbeszélni a kismamákkal a helyzetüket” – fogalmazott Tringer László. E tanácsadás nemcsak az orvoslás és a pszichológia, hanem például a jog, a filozófia tudományterületeit is érintette; különféle szakemberekkel beszélgethettek az érintett nők. Mintegy negyven százalékuk vette igénybe ezt a lehetőséget, amelynek eredményeként kétfajta hatás volt megfigyelhető: egy részük elállt a szándékától és megtartotta a babát, más részük megalapozott döntést hozott az abortuszról, lelkileg megbékélt, és védettségre tett szert a terhességmegszakítás utáni pszichés zavarokkal szemben.

A kórházban egy harmadik intézkedést is bevezetettek, ami fontos lépést jelentett a tizenkettedik héten túli abortuszok ügyében. Ezekben az esetekben ugyanis a nőgyógyászok gyakran kérték pszichiáter segítségét, aki a várandós aktuális lelkiállapota alapján javaslatot tehetett az abortusz végrehajtására. Ez a lehetőség ebben a formájában megszűnt. A továbbiakban igazgatói rendelet írta elő, hogy a konzultáns pszichiáter csak a várandós pszichiátriai állapotáról nyilatkozhat, de a várandósság kérdéséről, illetve annak megszakításáról nem.

A konferencián a továbbiakban számos szakember részletezte az élet kezdetéhez kapcsolódó krízishelyzetek jogi, orvosi, etikai és prevenciós szempontjait. Szó esett többek között a védőnői tanácsadásnak a válsághelyzetekben és a megelőzésben betöltött szerepéről, az ultrahangvizsgálat fizikai hatásairól és arról is, hogy milyen szerepet tölt be a krízishelyzeti orvosi tájékoztatásban a magzati szívhang észlelése.

Trauttwein Éva
Fotó: Merényi Zita

Életvédő szervezetek immár harmadik alkalommal szervezték meg Budapesten a Mindenki születésnapja életvédő sétát a várandós nőkért, a magzatokért és az abortusz elkerüléséért. A szeptember 12-én, Budapesten tartott séta a Széchenyi István térről indult, és a Lánchídon át a budai Tabánba tartott. Több ezren vettek részt a rendezvényen, a tömeggel együtt vonult Kocsis Fülöp hajdúdorogi érsek-metropolita és Zsódi Viktor piarista tartományfőnök. Az eseményen beszédet mondott többek között Lackfi János költő és Gável András zenész. Közreműködött Malek Andrea színművész.

„Barátaimnak mondalak benneteket”

Tell Nándor pappá szentelését ünnepelték Veszprémben

Bódi Mária Magdolna boldoggá avatásának első évfordulóján, szeptember 6-án a veszprémi Szent Mihály-főszékesegyházban Udvardy György veszprémi érsek áldozópappá szentelte Tell Nándor diakónust.

Imakilenceddel készült Boldog Mária Magdolna boldoggá avatásának első évfordulójára és a papszentelésre a Veszprémi Főegyházmegye hívő közössége. Szeptember 6-án, vasárnap Veszprémben gyűltek össze a jeles ünnepre: Magdi közbenjárására új papot kapott a főegyházmegye. A Szent Mihály-székesegyházban és az épületen kívül, a Szentháromság téren felállított kivetítő előtt és a Szent György-kápolnánál is megteltek az ülőhelyek. A paptestvérek hosszú sora érkezett az asszisztenciával, a szentelendő Tell Nándorral, Martos Levente Balázs püspökkel, a Központi Papnevelő Intézet rektorával és a szentséget kiszolgáltató Udvardy György érsekkel.

„Isten gondoskodik az ő népéről, és új papot ad Egyházának” – mondta az ünnepi liturgia elején a veszprémi főpásztor. Arra hívta a jelenlévőket, hogy adjanak hálát mindazokért a kegyelmekért, amelyeket Boldog Bódi Mária Magdolna személyén, életén és a benne

felragyogó krisztusi erényeken keresztül kapott és kap a főegyházmegye. Az érsek külön köszöntötte a szentelendő hozzátartozóit, a plébániai közösségeket és a katekétákat is. Tell Nándor ugyanis nem ismeretlenül érkezett a papi szolgálat küszöbére: hosszú éveken keresztül hitoktatóként szolgált a Veszprémi Főegyházmegyében.

Udvardy György homíliájának középpontjába a barátság szó értelmezését állította: „Nagyon nagy ajándék a barátság” – kezdte tanítását a főpásztor, majd Jézus szavait idézte: „Barátaimnak mondalak benneteket.”

A barátság a másik ismeretét, az együtt töltött időt, bizalmat és sorsközösséget jelent. A barátra rá merjük bízni magunkat, rá merjük bízni kincseinket, és a valódi barátságban készek vagyunk áldozatot is hozni a másikért. „Senkinek sincs nagyobb szeretete, mint aki életét adja barátaiért.” A papszentelésben ennek a különleges barátságnak lehetünk tanúi. Krisztus, aki életét adta övéiért, most barátjának nevezi a szentelendőt, és ugyanezt az életajándékot kéri tőle – mutatott rá az érsek.

A barát nemcsak feladatra hív, hanem arra, aki ő maga. Megosztja veled az ő életét; megosztja veled az ő kincsét, titkát, rád bízza mindenét. Krisztus Nándorra bízza igéjét, tanítását és népét. Arra hívja, hogy pusztán papi jelenlétével is Isten közelségét képviselje azok számára, akik hozzá fordulnak – tette hozzá Udvardy György. Majd a szentelendőhöz intézve szavait így folytatta a főpásztor: „Pusztán azáltal, hogy Krisztus papja leszel, pusztán a jelenléted által ezt az isteni közelséget tudod képviselni a rád bízottak felé. Legyél a legszegényebbeknek a szolgája! A szegénység ugyanis nem csak anyagi nélkülözést jelenthet. Szegénység a remény elvesztése, a hit hiánya, a testi szenvedés, a kiszolgáltatottság állapota. Vannak élethelyzetek, amikor már alig lehet tenni valamit, de ott lehetünk a másik ember mellett, együtt hordozva az élet terhét.”

Tell Nándor számára e szavak nem csupán elméleti tanítást jelentenek – papi hivatásának érlelődése olyan életúton ment végbe, amelyben az öröm mellett súlyos veszteségek is jöttek. Az elmúlt években betegség következtében elveszítette testvérét, majd szüleit. Életük utolsó szakaszában mellettük maradt, ápolta őket. A szenvedés nem törte meg hitét. A szenvedés mélységében érlelődött benne tovább az a válasz, amely végül az oltárhoz vezette: elfogadni Isten hívását, igent mondani a személyes meghívásra és az ő népének szolgálatába állítani. „Egészen biztos vagyok abban, hogy amikor Bódi Mária Magdolna boldoggá avatásának első évfordulóját ünnepelhetjük (…), ennek a nagy ajándéknak egyik része te vagy, a te papságod” – mondta a papjelöltnek a veszprémi érsek.

A homília után következett a szentelési szertartás, majd a mise végén az újonnan szentelt a megérkezés öröméről beszélt. „Úgy érzem, régen hívott már erre az Úr, hosszú volt a készület, s most szívem örvend, hogy valóra válhatott ez a hívás.” Különleges ajándéknak nevezte, hogy pappá szentelése éppen Bódi Mária Magdolna boldoggá avatásának első évfordulójára esett, és azt is, hogy előző este Magdi ereklyéjénél tehette le a szentelést megelőző esküjét. Köszönetet mondott Udvardy György érseknek, az érseki hivatal munkatársainak és mindazoknak, akik az ünnepért dolgoztak. Az ünnepi szentmise záróáldását követően papság és az asszisztencia a Szent Imre-oltárhoz, Boldog Mária Magdolna ereklyéjéhez vonultak, és együtt imádkoztak Magdi mielőbbi szentté avatásáért.

Forrás és fotó:
Veszprémi Főegyházmegye

Megtöretik, de meg nem osztható

Áldozópappá szentelték Dévai Marcellt Nyíregyházán

Szocska Ábel nyíregyházi megyéspüspök szeptember 6-án a Szent Miklós-székesegyházban áldozópappá szentelte Dévai Marcell diakónust. Az ünnepi szertartáson elhangzott tanítás középpontjában Krisztus megtöretése, a papi hivatás vigasztaló küldetése és Isten gondviselő szeretete állt, melyről az újonnan szentelt is tanúságot tett.

Nagy számban gyűltek össze a hívek, a rokonok és a paptestvérek a nyíregyházi Szent Miklós-székesegyházban. Dévai Marcellt több mint húsz áldozópap kísérte el szentelésére – egykori szemináriumi társak, elöljárók, munkatársak és barátok. Jelen volt Janka György borbányai esperes-parókus, aki mellett Marcellnak gyermekkorában hivatása ébredt, valamint barátja, György Alfréd kamilliánus szerzetes, akivel a szociális szférában dolgoztak együtt. Jelen volt továbbá a szentelés előtti lelkigyakorlatot vezető Verdes Miklós atya; a belvárosi egyházközség közössége, családtagok, továbbá a Szent Kamill Rehabilitációs Központ sok ellátottja és dolgozója.

A szertartás kezdete előtt Szabó Tamás parókus ismertette a papszentelés főbb mozzanatait. A liturgia során az újonnan szentelt pap első alkalommal tarthatta tenyerében Krisztus átváltoztatott testét, melyet a liturgia során megtörnek, és amit áldozásnál a hívek magukhoz vehetnek. E megtöretést állította szentbeszéde középpontjába a főpásztor, párhuzamot vonva az emmauszi tanítványok történetével, akik a kenyértörésben ismerték fel a Feltámadottat.

„Az Isten Báránya, ki megtöretik, de meg nem osztható, ki mindenkor eledelül szolgál és soha el nem fogyasztható, ki a benne részesülőket megszenteli” – idézte fel az átváltoztatási

ima szavait tanításában Szocska Ábel püspök. Kiemelte: ez a megtöretés adja meg a papi hivatás legmélyebb értelmét a mindennapi életben. A bizánci teológiára utalva rávilágított: míg a földi eledel elfogyasztva megsemmisül és átalakul bennünk, a mennyei eledel – Krisztus Báránya – soha el nem fogy. Nem mi alakítjuk át őt, hanem ő alakít át és szentel meg minket.

A főpásztor rámutatott az újszentelt korábbi szolgálatára is, tekintettel a szociális területen végzett munkájára. „Te egy különleges érzékenységgel vagy megáldva azok iránt, akik megtörettek – szólt a mellette álló Marcellhez. – Hiszen a szolgálatodat is a megtört, elesett embereknek szentelted. Kedves Marcell atya, neked ez lesz a feladatod, ez lesz a küldetésed, hogy papként odalépj az emberek elé, és próbáld őket vigasztalni, bátorítani, segíteni!”

A megyéspüspök külön szólt az újszentelt feleségéhez, kérve őt, hogy legyen támogató társ a küzdelmekben. Zárógondolatként egy lengyel karácsonyi hagyományt idézett fel, amely szerint a családtagok felkínálják egymásnak az ostyát megtöretésre. „Talán nekünk, kereszténynek ez a feladatunk: amikor megtöretik az életünk, az Úr Jézus vigasztaló kegyelméből merítve keressük a kiengesztelődést és a megbékélést! Ez az az evangéliumi szeretet, amelyet Krisztus ránk bízott” – fogalmazott Szocska Ábel püspök.

A Szent Liturgia folyamán Dévai Marcell immár áldozópapként első alkalommal áldoztathatott. Elsőként feleségét, Dévainé Markos Kittit és másfél hónapos kislányukat részesítette a szentségben.

Az újszentelt köszöntőjében mély hálával tekintett vissza a papsághoz vezető útra, felidézve egy korábbi elgondolkodtató beszélgetést: „Az egyik Szent Liturgia előtt Tamás atyával a szentélyben szemben álltunk a Titkos vacsora képével, és feltette a kérdést: »Kicsinyhitű, miért kételkedtél?« Visszatekintve az életemre azzal tudom kiegészíteni ezt, hogy az Úr gondoskodik. Az elmúlt félév különösen megtanított arra, hogy a nehézségek közepette – legyen az betegség, lelki mélypont vagy az élet egy zsákutcája – Isten ott van, és gondoskodik.”

Dévai Marcell atya köszönetet mondott Szocska Ábel püspöknek a belé vetett bizalomért és az atyai támogatásért. Egyedi ajándékként egy üveg bort nyújtott át a főpásztornak, amelynek címkéjén életének legfontosabb állomásai szerepelnek. Szeretettel szólt feleségéről, kislányáról, édesanyjáról, nagyszüleiről és testvéréről, valamint a hivatását formáló lelkipásztorokról. A szertartás végén elhangzott a kinevezés is: Dévai Marcellt a nyíregyházi Szent Miklós-székesegyház segédlelkészévé nevezte ki a megyéspüspök.

Forrás: Nyíregyházi Egyházmegye
Fotó: P. Tóth Nóra, Zadubenszki Norbert/ Nyíregyházi Egyházmegye

Mire hív Isten?

Hivatástisztázó műhely a Sapientián

A Sapientia Szerzetesi Hittudományi Főiskolán 2007 óta működő Iránytű Hivatástisztázó Műhelysorozat szerzetesi és papi összefogással vezetett, fiatal felnőtteknek szóló kurzus. Célja, hogy segítse azokat a 18 és 35 év közötti, szabad állapotú fiatalokat, akik az életállapot szerinti hivatásukat keresik: szerzetességet, papságot vagy családos hivatást. Jelentkezési határidő: szeptember 16.

Mire hív Isten? Papságra, szerzetesi életre, családra vagy talán az egyedülállóként megélt megszentelt élet valamely formájára? Honnan tudhatom, melyik út az enyém? Többek között ezekkel a kérdésekkel foglalkozunk az Iránytű Hivatástisztázó Műhelyben, a Sapientia Szerzetesi és Hittudományi Főiskolán. Az egyéves műhelyre olyan fiatalokat várunk, akik keresik, merre hívja őket Isten, és keresik az időt, a teret és a közösséget hivatásuk tisztázására.

Minden második szerdán találkozunk, így a hivatáskeresés nem egyetlen alkalomhoz vagy gyors döntéshez kötődik, hanem egy hosszabb, fokozatosan kibontakozó folyamat lehet. Az első félévben az Istennel való kapcsolat és az önismeret kerül a középpontba, a második félévben pedig már konkrétabban is foglalkozunk a hivatás kérdésével és annak különböző formáival. Mindezt beszélgetésekkel, közös imádsággal, közösségi tapasztalatokkal és személyes kíséréssel szeretnénk segíteni.

Az Iránytű nem magányos keresést jelent. A műhely öt vezetője éppen ezért különösen sokszínű közösséget alkot. Van közöttünk egyházmegyés pap, domonkos, ferences és jezsuita szerzetes, valamint szociális testvér is. Öt különböző hivatás, öt különböző személyiség és életút – mégis ugyanaz a vágyunk: segíteni nektek abban, hogy egyre szabadabban és őszintébben keressétek Isten akaratát.

Jelentkezni szeptember 16-ig az *iranytusapi@gmail.com* e-mail-címen lehet.

További információk az Iránytű Facebook-oldalán, illetve a Sapientia Szerzetesi Hittudományi Főiskola honlapján.

Forrás és fotó: Ferences Média; Sapientia Szerzetesi Hittudományi Főiskola

Isten országa valóságos közösség

Veni Sancte-szentmisével indult a tanév a Pázmányon

Ünnepi tanévnyitó szentmisével vette kezdetét szeptember 7-én a Pázmány Péter Katolikus Egyetem 2026/27-es akadémiai éve Budapesten, az Egyetemi templomban. A Veni Sancte-szentmisét Kuminetz Géza, az egyetem rektora mutatta be.

A rektor külön köszöntötte az egyetem új hallgatóit, oktatóit és munkatársait. Felhívta rá a figyelmet, hogy a tanévnyitó ünnepség szent helyen zajlik, azért is, hogy e hely emlékeztessen a keresztények küldetésére: „Szentül éljünk, meg ne szentségtelenítsük se magunkat, se embertársainkat, se a természetet!”

Szentbeszédében Kuminetz Géza kiemelte: Krisztus tanítása szerint az emberi élet középpontjában minden korban Isten országának keresése kell hogy álljon. Ez az ország pedig nem utópia, hanem valóságos közösség, amelybe minden ember meghívást kap, és amelynek alapja az isten- és emberszeretet parancsa.

A rektor hangsúlyozta, hogy az egyetem polgárai az Isten országát többek között Krisztus tanításának előítéletektől mentes megismerésével és követésével építhetik. Korunk egyik legnagyobb kihívása az előítéletek felismerése és meghaladása, hiszen a társadalomban jelen lévő manipuláció és kirekesztés sokszor rejtett módon formálja gondolkodásunkat – figyelmeztetett Kuminetz Géza. Kitért a katolikus egyetem küldetésére is. Mint mondta: a tudomány művelése nem öncélú tevékenység, és nem válhat pusztán üzletté vagy rangsorokért folytatott versennyé. A katolikus tudományeszmény lényege az igazság szolgálata, amely nyitottságot, alázatot és a különböző nézőpontok tiszteletteljes megismerését kívánja meg.

Az egyetemi ember feladata nem csupán saját álláspontjának mélyítése, hanem a más felfogású nézetekben rejlő igazságmagvak felismerése és a párbeszéd. „E tudományeszmény ráébreszt bennünket arra is, hogy a tudomány művelése átfogó valóságérzetet és -tudatot, hallatlan alázatot, a probléma újra és újra gondolásának, megítélésének készségét kívánja.” Kuminetz Géza arra buzdította az egyetem közösségét, hogy a Krisztus által meghirdetett kettős szeretetparancs és az igazság keresésének szellemében végezzék mindennapi feladataikat. Ha az oktatók, kutatók és hallgatók ebben a lelkületben munkálkodnak, akkor nemcsak az egyetem közössége gazdagodik, hanem „titokzatosan épül bennünk és körülöttünk az Isten országa is, s ráadásként megadatik nekünk a valóban fenntartható civilizáció és kultúra valósága is” – fogalmazott.

A rektor végül eredményes munkát, örömteli találkozásokat és Isten gazdag áldását kívánta a hallgatóknak, az oktatóknak és a Pázmány Péter Katolikus Egyetem minden munkatársának a 2026/2027-es tanévre.

Forrás és fotó: PPKE

„Ne féljetek!”

Szent II. János Pál pápa látogatására emlékeztek Győrben

Harminc évvel ezelőtt, 1996. szeptember 7-én történelmi eseménynek lehettek tanúi a Győri Egyházmegye papjai és a hívek: Szent II. János Pál pápa a városba látogatott. E jeles évfordulón, szeptember 7-én este ünnepi szentmisét mutatott be Pápai Lajos nyugalmazott püspök Veres András megyéspüspök koncelebrálásával *(felső képünkön)* a győri Nagyboldogasszony-székesegyházban.

Pápai Lajos 1996-ban a Győri Egyházmegye főpásztoraként fogadta Szent II. János Pál pápát, aki felkereste a Nagyboldogasszony-székesegyházat, ahol a Könnyező Szűzanya kegyképe előtt imádkozott, majd Boldog Apor Vilmos vértanú püspök sírjánál is lerótta kegyeletét. Látogatása csúcspontja a győri ipari parkban mintegy 150 ezer hívő részvételével bemutatott szentmise volt.

Az idei ünnepi szentmise kezdetén Pápai Lajos püspököt születésnapja alkalmából virágcsokorral köszöntötték. „A mai este különleges alkalom e közösség számára” – köszöntötte az egybegyűlteket Veres András győri főpásztor. Mint mondta: „Biztosan sokan vannak ma itt a hálaadó szentmisén, akik személyesen lehettek jelen Szent II. János Pál pápa harminc évvel ezelőtt Győrben tett látogatásán. Én akkor nem tartózkodtam Magyarországon, de a Duna Televízióban követhettem az egész szertartást. Meglepett, hogy a nagy meleg ellenére nagyon hideg szél fújt, és láttam, hogy az emberek igencsak fáznak, vacognak. A Szentatya nagyon jó hasonlatot mondott: »A Szentlélek szele fúj akkor is, ha hideg, erőteljes.« Ezért is ünneplünk és adunk hálát, hogy amit ott, akkor megtapasztalhattunk a Szentlélek erejéről, azt ne felejtsük el. Emlékezzünk üzenetére! – buzdította a híveket a püspök.

„Ma annak a három szent kassai vértanúnak az ünnepe is van, akiket Szent II. János Pál pápa avatott szentté 1995-ben Kassán. Ma emlékezünk meg – mint minden hónap első hétfőjén – Apor Vilmos vértanú püspökünkről is, akit ugyancsak a szent pápa avatott boldoggá, és akinek a sírjánál is imádkozott” – kezdte homíliáját az ünnepi szentmise szónoka, Pápai Lajos nyugalmazott megyéspüspök. Ezután felidézte, amit a Szentatya az Ipari Parkban bemutatott ünnepi szentmisén mondott: „Milyen csodálatos kegyelme Istennek, hogy ma, szeptember 7-én, amikor megemlékezünk a három kassai vértanúról, akiket egy éve avattunk szentté, most itt ünnepeljük őket Győrben, ahol Isten szolgája, Apor Vilmos püspök életét adta a rábízottakért.” Szent II. János Pál Krisztus tanúja volt közöttünk. Az ellene elkövetett merénylet után így fogalmazott: „Egy kéz adta le a lövéseket, egy másik kéz pedig eltérítette a lövedékeket.” Meggyőződése volt ugyanis, hogy ez utóbbi kéz Máriáé, Isten Anyjáé volt.

„Mire is tanított minket harminc évvel ezelőtt?” – tette fel a kérdést Pápai Lajos. „Beiktatása napján az egész Egyházat, sőt lehet mondani, az egész világot megszólította: »Ne féljetek!«” Hirdette Krisztus szavait: „Ne féljetek azoktól, akik a testet megölik, a lelket azonban nem tudják megölni!” (Mt 10,28)

„Amikor itt járt Szent II. János Pál pápa, nagy változás után voltunk – idézte fel a múltat a szónok. – Véget ért a kommunista diktatúra, de az évtizedek vallásellenes politikája megtette hatását, az emberek nem a szabadságot várták, hanem a nyugati jólétet. Ezért a szentmisén az Ipari Parkban figyelmeztetett a Szentatya, hogy álljunk ellen annak a kísértésnek, hogy passzívan fogadjuk el a helyzetet, mint azok, akiknek nincs reménységük. »Előttünk járnak az elmúlt negyven év vértanúi, szentjei, hitvallói. Ők nem tagadták meg a hitüket, elviselték az üldözést, nem menekültek a passzív közömbösségbe.«”

„A Szentatya győri beszédében rámutatott a feladatainkra is. Mindenekelőtt Szent Pál szavaira figyelmeztetett: »...hirdesd az evangéliumot, állj elő vele, akár alkalmas, akár alkalmatlan!« (2Tim 4,1–2) Ebben különleges segítség a Katolikus Egyház Katekizmusa. Aztán Szent II. János Pál bátorított minket: »Védjük az embert!« Mindenekelőtt az emberi életet, amit a mai gondolkodás relativizál. Megengedi elvenni az életet a születés előtt és a halál előtt is. Hirdette, hogy »Védjük a családot!«, amely nyitva áll az élet előtt. Mint fontos feladatot írta le II. János Pál itt Győrben a fiatalok vallási nevelését is. Hangsúlyozta a felnőtt hívek vallási képzését és apostoli lelkületét. Végül lelkünkre kötötte, hogy tartsuk nagy kincsnek katolikus nevelési intézményeinket, az óvodától az egyetemekig mint a hit átadásának és a keresztény emberség formálásának eszközeit. „Kérjük Szent II. János Pál pápát, könyörögjön értünk, hogy ehhez a küldetéshez méltók lehessünk!” – zárta prédikációját Pápai Lajos püspök.

A liturgia végén a papság és az asszisztencia átvonult Boldog Apor Vilmos vértanú püspök síremlékéhez, és közbenjárásáért fohászkodott új papi és szerzetesi hivatásokért.

Szent II. János Pál pápa harminc évvel ezelőtti látogatásának csúcspontja a győri ipari parkban mintegy 150 ezer hívő részvételével bemutatott szentmise volt

Forrás: Győri Egyházmegye
Fotó: Molnár G. Tamás

Az ördög legnagyobb ravaszsága: elhiteti, hogy nem létezik

Szeretetláng Fesztivál (2. rész)

Budapesten, a máriaremetei kegytemplom kertjében tizenegyedik alkalommal rendezték meg a Szeretetláng Fesztivált augusztus 29-én, mintegy háromezer hívő részvételével. Délután Szabó József miskolc-diósgyőri plébános, pápai kanonok, exorcista tartott előadást korunk szellemi harcáról, az ördög „trükkjeiről", azok felismeréséről és kivédéséről.

Előadását azzal kezdte, hogy a mai korban a legtöbb ember már nem hisz a gonoszban, sokszor a vallásosak sem. Az ördög legnagyobb ravaszsága, hogy elhiteti velünk, hogy nem létezik. Pedig alapvető kérdés: vajon a gonosznak mekkora a hatalma, mennyire tud működni a világban? Nagyon lényeges a vele folytatott harcban az imádság, de a teológiai tudás is – hangsúlyozta Szabó József atya. – Gabriele Amorth, a Vatikán egykori ördögűzője mondta: sok keresztény babonás.

A miskolc-diósgyőri plébános állítja: a gonoszról önmagában nincs értelme beszélni, csak akkor, ha Isten fényében tesszük ezt. *A Katolikus Egyház katekizmusa* leszögezi: tiszta és világos tanítást kell adni a sátán és a démonok létezéséről, szándékaikról, természetükről, működésükről és az ellenük vívott harcról. A *Szentírásban* sokszor esik szó a gonoszról – emlékeztetett az előadó. – Rögtön a *Teremtés könyvében*, amikor megkísérti az első emberpárt. Hazudik nekik, ők elhiszik, és ennek következményeként nem hisznek Istennek. Itt a bizalmatlanságon van a hangsúly. Éva és Ádám esznek a fáról, elkövetik az ősbűnt. A gonosz nem bántotta őket, semmi mást nem tett, „csak" hazudott. Ez a hazugság az egész emberiség életét más irányba vitte, és ha nincs a megváltás, az örök kárhozat lett volna az osztályrészünk. Ezért nevezi Jézus az ördögöt a hazugság atyjának, aki kezdettől fogva gyilkos.

Arról is olvashatunk a *Szentírásban*, hogy a gonosz folyamatosan vádolja az istenkövetőket, például *Jób könyvében* is vádlóként jelenik meg. Az istenhívőket vádolja Isten előtt: persze, hogy szeret téged, de csak azért, mert haszna van ebből; bezzeg ha elvennéd a szeretteit, elvennéd az egészségét, mindenét, akkor átkozna téged! Isten megengedte az ördögnek, hogy mindenét elvegye Jóbtól, de ő akkor is kitartott Isten mellett, nem lázadt ellene, hűséges maradt. A gonosz legfőbb célja, hogy elválasszon bennünket Istentől.

Folyamatosan jelen van az életünkben. Lényeges kérdés: hogyan imádkozzunk, mit tegyünk, hogy előrehaladjunk? Gabriele Amorth atya írja: boszorkányégetések ott voltak, ahol nem volt ördögűzés. Ahol nincs ördögűzés, nem ismerik fel a helyét a világban, ott az emberek egymást démonizálják. Gondoljunk a pártok ellentéteire, a hétköznapi életben, a családokban, munkahelyeken előforduló veszekedésekre, ellenségeskedésekre, vagy a háborúkra, népirtásokra, Auschwitzra, a Gulagra, amikor nemzeteket, népcsoportokat, különböző vallások képviselőit démonizálták – sorolta Szabó József atya. – Eszünkbe juthatnak a nagy egyházszakadások is. Voltak mindezekben emberi bűnök, gyengeségek, bizalmatlanságok, de arról nem szólnak a híradások, hogy mindig jelen volt az is, aki a legjobban akarja a szakadást: a gonosz lélek.

Az ima az, ami megmenthet bennünket az állandó ellenségeskedés közepette. Jézus ugyanis azt akarta, hogy egyek legyünk. Szent II. János Pál írta: azok a családok, amelyek imádkozzák a rózsafüzért, együtt maradnak. A gonosz célja az emberek egymástól való szétszakítása, a feszültségek gerjesztése. Mi pedig ahelyett, hogy elkezdenénk imádkozni – „ahol ketten vagy hárman összegyűlnek az én nevemben" –, egymásnak esünk. A gonosz nevet a markába. Ha nem hiszünk az ördög létezésében, akkor te vagy a gonosz; ha azonban hiszünk benne, akkor azt mondjuk: a másiknak vannak gyengeségei, ugyanúgy, mint nekünk, de van nekünk Urunk, Istenünk, tűnjön el innen, aki össze akar ugrasztani minket. És akkor ahelyett, hogy civakodnánk, imádkozunk. II. János Pál pápa írja: „Aki tagadja a sátán létezését, az tagadja az evangéliumot is."

Ha nincs bűn, nincs gonosz, csak emberi gyengeségek, akkor kit győzött le Jézus?

Jézus a kereszthalálával megváltott bennünket, legyőzte a sátán hatalmát, a halált, és megnyitotta előttünk az örök élet kapuját. Ha valaki nem hisz az ördögben, akkor a megváltással sem tud mit kezdeni, és fölvetődik benne: Ugyan mire volt jó, hogy Jézus meghalt értünk? Ha nincs bűn, nincs gonosz, csak emberi gyengeségek, akkor kit győzött le Jézus? Lehet, hogy nem is volt kit legyőznie? Csupán egy szép gesztus volt tőle, hogy szenvedett és meghalt értünk? Szabó József kifejtette: amikor a gonoszról beszélünk, egyrészről ott van a *Szentírás* tanítása a sátán létezéséről, tevékenységéről, a hazugság atyjának legfőbb céljáról, hogy eltávolodjunk

Istentől, kárhozzunk el; ám a világban már másképp jelenik meg a gonosz. Létezik az úgynevezett Baphomet-figura, melyet egy francia ember alkotott meg az 1850-es években (Éliphas Lévi francia okkultista és író – *a szerk.*). Nem a gonoszt akarta megformálni, hanem egy szimbólumokkal teletűzdelt, kecskefejű, denevérszárnyú figurát. Később azonban a sátánista egyházaknak ez lett a hivatalos szobruk; templomaikban az oltár mellett ez a figura van jelen. Jelentése: az emberek közötti egyetemes béke templomának atyja. Ez a gonosz hivatalos neve. És vannak emberek, akik hivatkoznak a vallásháborúkra, arra, hogy az Egyház imádkozik más nép ellen. Hangoztatják, hogy a vallás megosztja az embereket, „de eljött a mi szabadítónk, az új úr, az atya, a Baphomet". Az egyik ábrázolásán két oldalán gyerekek néznek rá csodálattal; őt már nem érdekli, hogy ki milyen felekezethez tartozik – ő a mindenek fölött álló, az emberek közötti egyetemes béke templomának atyja. Ez majdnem a földi mennyország, amelyet az okkultizmus kínál nekünk. A harmónia, az univerzummal való egység. Szabó József idézte Vlagyimir Szergejevics Szolovjovot: „Ha az

Antikrisztus könyvet írna, ez lenne a címe: Egyenes út a békéhez és a világi jóléthez." Baphomet tehát úgy tűnik fel, mint a világosság angyala, aki békességet akar, megengedő, mint egy jóságos nagymama.

Az első emberpár megkísértése is mutatja: bármennyire furcsa, a gonosz hangja sokkal kedvesebbnek hangzik, mint Jézusé – figyelmeztetett a miskolci plébános. – Krisztus férfias határozottsággal szól az emberekhez. Nem akar bennünket mézes-mázas szavakkal elcsábítani, világosan, egyenesen beszél. Akkor is, amikor azt mondja: „Bízzatok bennem, én legyőztem a világot." Az előadó a gonosz csábításai közül megemlítette az okkultizmust (rejtett tudás), az ezotériát (rejtett, belső körnek szánt misztikus tanítás) és a New Age-et (Új kor). Egy mester segítségével bejárni egy utat, és a beavatás révén eljutni a megvilágosodáshoz – ezt többször hangoztatják az úgynevezett megvilágosodattak, így a szabadkőművesek beavatásánál is. Egy teljesen új világképről van szó, amelyet kifejezően illusztrál a Baphomet-figura: két keze van, az egyik női kéz, és felfelé mutat – az van ráírva: Solve (feloldani); a másik kézen, amely férfikéz, a felirat: Formula – valamit összerendezni, megszilárdítani, és újat létrehozni abból, ami fel lett oldva. Feloldani minden keresztény értéket. A New Age azt tanítja: lejárt a Halak korszaka, amely a kereszténységet határozta meg, és jön a Vízöntő-korszak: teljesen új ember-, világ- és istenképpel. Ez totálisan másra épül, mint a keresztény világkép.

Az előadó hangsúlyozta: itt nemcsak praktikákról van szó, vagy arról, hogyan jutunk el a boldogsághoz, hanem az okkultizmusból fakadó új világképről. Aki kapcsolatba kerül ezzel, zavaros eszmék követője lesz. Van, aki a lélekvándorlásban és a kereszténységben is hisz, még ha e kettő üti is egymást. Zavaros dolgok születnek meg ebből, például a szinkretizmus: a svédasztalhoz hasonlóan, ahol ételeket válogatok, itt a vallásokból válogatom ki a nekem tetsző elemeket: egy kis Szűzanya, mellé a turulmadár, Szent István, Emese – összekeveredne a keresztény és a pogány dolgok. Hirdetik az önmegváltást is – nincs tehát szükség az isteni megváltásra – és a panteizmust, hogy egy vagyok Istennel, mindannyian istenek vagyunk, ám azért, hogy ez jobban kiteljesedjen, be kell fogadnunk az univerzum energiáját – ehhez szükségesek a különféle mágiák, gyakorlatok –, és akkor mutatkozik meg az isteni mivoltunk.

Az okkultizmus vagy az ezotéria gyakran nem vallásként jelenik meg

Az új világkép egyértelműen a kereszténység lerombolása – szögezte le Szabó József. – Az ezoterikus világképben nincsenek polaritások; nincs férfi és nő, fölcserélhetők, egyáltalán, beszélni sem kell erről. Az LMBTQ egyértelműen az okkultizmushoz tartozik. Az okkultizmus vagy az ezotéria gyakran nem vallásként jelenik meg, hanem gyógyításként. Akinek nagyon fáj valamije, nem azért kerül kapcsolatba ezekkel a körökkel, hogy megváltoztassa a vallását, hanem hogy meggyógyuljon, mert hallott csodás gyógyulásokról; vagy hogy a meditáció révén megnyugodjon, a kozmoszból származó energiák, energiamezők segítségével. Sokszor ezen a szinten lép be valaki ebbe a világba, és nem mindig veszi észre, hogy valami megváltozik benne: például a megkötözöttség miatt nem tud úgy imádkozni, mint korábban.

Mindezzel szemben a kereszténység azt tanítja, hogy nincs lélekvándorlás. Itt élek a földön egyszer, Isten kegyelméből, az iránta való szeretetből élek a szentségekkel, azok erejéből; halálom után pedig, ha gyógyulásra van szükségem, a purgatóriumba kerülök, majd onnan a mennyországba, mert Jézus Krisztus meghalt értem. Ott mint személyes én a személyes Istennel találkozom, a szeretteim is mindmind személyesen lesznek jelen; nem az univerzummal egyesülök, hanem az élő Istennel, aki személy – emelte ki Szabó József.

Csak a személy tud szeretni, és Isten a saját képére és hasonlatosságára teremtett, vagyis: személyként élek örökké. Ez a teljes önátadás: tudom önmagamat adni, és az Isten is önmagát adja. Az Eucharisztiával kapcsolatban *János evangéliumának* hatodik fejezetében Jézus ezt mondja: „Aki eszi az én testemet és issza az én véremet, annak örök élete van, és én feltámasztom őt az utolsó napon, mert az én testem valóban étel, és a vérem valóban ital. Aki eszi az én testemet és issza az én véremet, az bennem marad, és én őbenne." Ezt hívjuk misztikának, egyesülésnek. A személyek saját életüket adják át a másiknak. Ez lesz a mennyország teljes megvalósulása.

Az előadó a *Jézus Krisztus, az élő víz hordozója* című 2003-as szentszéki dokumentumból idézett: „A tudattágító technikák célja, hogy az emberek feltárják isteni erejüket, és ők majd ennek az isteni erőnek a révén készítenek utat a megvilágosodás korának. Az emberségnek ez a felmagasztalása a feje tetejére állítja a helyes viszonyt a Teremtő és a teremtmény között, és ennek egyik végletes formáját a sátánizmus jelenti. A sátán lesz a szimbóluma a szokások és szabályok elleni lázadásnak, (...) az ezoterikus kultúra alapelemei ugyanis jelen vannak a politika, az oktatás és a törvényhozás területén is."

A lelkinapon az Eucharist and Kids együttes végzett zenei szolgálatot.

Bodnár Dániel
Fotó: Merényi Zita

A rendezvényen készült videóriportunkat a QR-kódot beolvasva tekinthetik meg.

Ablak az egész világra

Bartholomaiosz pátriárka megáldotta Budapesten a Fanarion Ortodox Keresztény Dialógus Központot

Szeptember 5-én tartották Budapesten a Fanarion Ortodox Keresztény Dialógus Központ ünnepélyes megnyitását Bartholomaiosz konstantinápolyi egyetemes pátriárka jelenlétében.

A szertartás ünnepélyes szalagátvágással és vízszenteléssel kezdődött, amelyen Európa számos országából, valamint Szingapúrból érkezett püspökök és egyházi méltóságok vettek részt. Ezt követte a Szent Liturgia, amelyet az Áthosz szent hegyéről és a Szentföldről érkezett delegációk, nagykövetek és más diplomáciai képviselők, valamint katolikus és protestáns egyházi vezetők jelenlétében mutattak be. A megnyitóhoz kapcsolódóan Erdő Péter bíboros, prímás előző este személyesen látogatott el a Fanarionba, ahol megtekintette az újonnan létrejött központot és templomot, majd Bartholomaiosz egyetemes pátriárkával rezidenciáján négyszemközti megbeszélést folytatott.

A megnyitó vendégei között volt többek között Udvardy György veszprémi érsek, a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia alelnöke; Hortobágyi T. Cirill OSB, a Pannonhalmi Főapátság főapátja; Ägidius Johann Zsifkovics, az Eisenstadti Egyházmegye megyéspüspöke; a magyar Görögkatolikus Egyház vezetői, a magyar bencés közösségek elöljárói, valamint Fischl Vilmos, a Magyarországi Egyházak Ökumenikus Tanácsának főtitkára is. Kiemelt képviselettel volt jelen a görög és az ukrán állam, valamint a magyarországi görög és ukrán közösségek több országos és parlamenti képviseleti szervezete is.

Üdvözlő beszédében Bartholomaiosz patriárka hangsúlyozta: az új épületegyüttes, a Konstantinápolyi Egyetemes Patriarchátus regionális központja arról tesz majd tanúságot, hogy az ortodoxia a Krisztusba vetett hit »új életében« és »a szabadság tágasságában« felülmúlja a nemzeti és kulturális korlátokat, valamint az identitás

külsődleges és egyéb részleges ismertetőjegyeit.”

„A történelmi Budapest központjában immár »ablak nyílik az egész világra«” – mutatott rá beszédében az ökumenikus pátriárka. „Itt a teológia párbeszédet folytat majd a kultúrával és a tudománnyal, a mai ember nagy egzisztenciális kérdéseivel, jövőképeivel és reményeivel. Ma a találkozás és a kapcsolatteremtés sajátos helyét és módját szenteljük fel, abban a szilárd bizonyosságban, hogy a valódi haladás elképzelhetetlen a szellemi értékek ápolása és tisztelete nélkül.”

Arszeniosz, Ausztria metropolitája, a Magyarországi Exarchátus kormányzó főpapja homíliájában

arra emlékeztette az összegyűlt híveket és vendégeket, hogy „a fanarion szó jelentése: kicsiny fény, kis mécses. Jelen esetben azonban nem pusztán egy elnevezésről van szó: e név jelkép, emlékezés és hitvallás. A konstantinápolyi Fanart idézi, azt a szerény helyet, amelyet már nem övez a császári idők világi ragyogása, ám valami ennél is értékesebbet őriz: a tanúságtétel kiolthatatlan mécsesét. A Fanar nem csupán hely, hanem az egyházi létezés egyik módja. A kereszt és a feltámadás emlékezete; egy olyan Egyház tanúságtétele, amely birodalmak felemelkedését és hanyatlását, határok elmozdulását és népek átvonulását látta, mégis megmaradt a helyén – nem a fegyverek erejével, hanem a hit, az emlékezet, az imádság és a szolgálat erejével.”

Görögország miniszterelnöke, Kiriákosz Micotákisz képviseletében Georgiosz Kalatzisz vallásügyi megbízott köszöntőbeszédében történelmi jelentőségűnek nevezte a Fanarion létrejöttét. Kiemelte, hogy a Budapest és Európa szívében megnyílt központ népek és kultúrák találkozási helye, amely a párbeszédet, a kölcsönös megértést, a békét és az igazságosságot szolgálja, továbbírva az Egyetemes Patriarchátus és Magyarország több mint ezer éves kapcsolatának történetét.

A Görög Köztársaság Külügyminisztériumának képviseletében felszólaló Aikateríni Koika hangsúlyozta, hogy a görög kormány a kezdetektől figyelemmel kísérte, támogatta és segítette a Fanarion létrejöttét, és a központban jelentős, hosszú távú lehetőséget lát. Megerősítette Görögország elkötelezettségét a szoros együttműködés mellett, kiemelve a Fanarion szerepét a görög–magyar kulturális, tudományos és egyházi kapcsolatok elmélyítésében, valamint olyan új együttműködések és közös kezdeményezések elindításában, amelyek a párbeszédet, a kölcsönös megértést és a közjót szolgálják. A délután folyamán kulturális programokra került sor: az Ortodox Egyház fenntartásában működő Család Iskola tanulói és tanárai ünnepi előadással léptek fel, az ukrán ortodox közösség pedig népi énekekkel köszöntötte a pátriárkát.

Bartholomaiosz pátriárka megáldotta azt az időszaki kiállítást is, amely a kortárs ikonfestészet kiemelkedő alkotója, Georgiosz Kordisz munkásságának elmúlt húsz évéből nyújt áttekintést, és a tervek szerint egy éven át lesz látogatható. Az ünnepi program délután Nagy Főpapi Vecsernyével zárult.

Forrás és fotó: Fanarion

Morva Emília a Magyar Máltai Szeretetszolgálat új alelnöke

Vecsei Miklós korábbi alelnök lemondását követően, szeptember 9-én a Magyar Máltai Szeretetszolgálat elnöksége alelnöknek választotta Morva Emíliát, a szeretetszolgálat Közép-Magyarországi Régiójának elnökét.

Morva Emília 1999-ben csatlakozott a Magyar Máltai Szeretetszolgálathoz; 2003-tól a Közép-Magyarországi Régió titkáraként dolgozott, 2012-től régióvezetőként irányítja a budapesti központú egységet.

Érdemeinek elismeréseként 2021-ben megkapta a Magyar Ezüst Érdemkeresztet a szociálisan rászorulók, különösen a hajléktalan és a fogyatékos emberek, valamint az őket ellátó intézményekben dolgozók érdekében végzett áldozatos munkájáért.

Vecsei Miklós korábbi alelnök lemondását követően szeptember 9-én az elnökség alelnöknek választotta. A felsővezetői tisztséget régióvezetői feladatai mellett elvállalta.

Morva Emília szerint a Magyar Máltai Szeretetszolgálat legfőbb értéke, amit meg kell őrizni és tovább kell adni: a közösség ereje, a magas szintű szakmai felkészültség, a feladat iránti alázat és legfőképp a rászoruló emberek valódi szolgálata.

Forrás: Magyar Máltai Szeretetszolgálat Facebook-oldala
Fotó: Kovács Bence

Olvasóink adományaiból két otthon született újjá

Húsvétkor *Mesebeli kincsek ott, ahol a madár se jár – Látogatás a „Geleta-csoda-tanyán”* címmel közzétettünk egy riportot, amely sok olvasónkat megindított. Adományaik segítségével a szóban forgó család *(képünkön)* sorsa is rendeződött, ők pedig nem tartották meg maguknak a „felesleget”, hanem egy, a gyermekeit egyedül nevelő anyuka házát segítettek rendbe tenni.

Idézőjelbe tettük a „felesleg” szót, hiszen az mindenkinek mást jelent. Egy kevés pénzből gazdálkodó családban sokunk nézőpontjából nincs felesleg, hiszen mindig van hol kipótolni, ami hiányzik. Geleta Gergely és Lídia nem így gondolkodnak – a sok nehézségen keresztülment házaspár számára fontos, hogy amit maguk meg tudnak teremteni, ahhoz ne kérjék mások segítségét, ezért tiszta szívvel továbbadták, amire már nem volt szükségük.

Ott hagytuk abba a történetüket, hogy bár megpróbálták, reménykedtek, végül nem sikerült felvenniük a falusi CSOK-ot, ezért kénytelenek voltak egy kis Isten háta mögötti tanyán maradni, ahonnan egyre nagyobb nehézséget okozott számukra iskolába vinni a három gyereket, és munkát találni. Most örömmel számolhatunk be arról, hogy ez az összetartó, reményekkel teli család – részben olvasóink segítségével is – megtalálta azt a helyet, ahol boldogan élhet. A gyerekek már az új helyen kezdték az idei tanévet.

Közben pedig egy újabb csoda kezdeményezői lettek. Miközben zajlott a gyűjtésünk, a Magyar Máltai Szeretetszolgálat Közép-magyarországi Régiójának szakterületi vezetője, Király György felkarolta a Geleta család ügyét – nem engedte, hogy a bürokrácia és a tájékozatlanság útvesztőiben elvesszen a lehetőségük a falusi CSOK megszerzésére. Arra volt szükség, hogy kiválasztott házat statikailag rendbe tegyék – ehhez jelentett nagy segítséget az adomány, amit olvasóink küldtek. A Máltai Szeretetszolgálat munkatársa, Szalóki Zsolt támogatta őket, aki – a családapa szavaival élve – „fogta rendesen a kezüket, és nem csak a ház dolgában”.

A munkálatokat Gergely maga végezte el, családi segítséggel, és amikor elkészült, a segélyszervezet támogatásával előzetes statikai felmérést készítettek, így a szülők már biztosak lehettek abban, hogy a bank elfogadja a kérelmüket. „Ha jellemezni kellene ezt az egészet, a történteket, akkor csak annyit mondanánk, hogy itt is megmutatta magát a mennyország kapuja!” – mondták hálásan.

Gergely és Lídia szerény és becsületes emberek, de amit tettek, az felülmúlta a róluk kialakult képet. Annyi pénzt fogadtak csak el, amennyi feltétlenül szükséges volt az anyagköltségekre és a hivatali ügyintézésre, hogy a házat alkalmassá tegyék a folyamat elindítására. Meséltem nekik egy édesanyáról, aki bántalmazó párja miatt anyaotthonba kényszerült gyermekeivel, és készült visszaköltözni a házba, amit az erőszakos társ tönkretett, és ahol már korábban is hiányzott sok feltétel ahhoz, hogy a gyerekek biztonságos körülmények között élhessenek.

Gergelyt és Lídiát meghatotta kis család története, és felajánlották a maradék összeget a házuk rendbetételére. Ezzel újabb kis csodák sorozatát indították el. A Sant’Egidio közösség tagjai segítettek festeni, linóleumot letenni; bútorokat kerestek, megszervezték a szállítást. Szakembereket is találtak. A vízvezeték-szerelő és a kőműves teljesen ingyen végezte el a munkákat, csak a számlán szereplő szerelvényeket kellett kifizetni. Egy ismerős lakatos barátságból segített abban, hogy kapu kerüljön a házra.

Mintha az önzetlenség ragályos lenne, szinte mindenkinek, aki látta a helyzetet, megesett a szíve a családon. A legnagyobb munka azonban a villanyszerelés, a földelés és a vezetékek cseréje volt – erre rámentek az adományok, ráadásul az ellenőrzés során kiderült, hogy a munkák egy részét a megbízott szerelő nem végezte el, azt is pótolni kellett. Micsoda ajándék, hogy a többi szakember mind nagylelkű volt, és ezzel kompenzálták, ami elveszett. A legfontosabb munkák elkészültek, a hátralévő dolgok pedig, amelyekre már nem jutott a keretből, nem akadályozták a beköltözést.

A nagylelkűségnek ezzel a ritkaságszámba menő történetével szeretnénk köszönetet mondani az adományozóknak és mindenkinek, aki a riport óta szívében hordozta a kedves Geleta család sorsát. Örömmel adjuk hírül: két család életében is változást hozott a segítség, az új tanévet kétszer három gyermek kezdhette meg úgy, hogy biztonságos otthont tudhat maga mögött. Köszönjük!

Thullner Zsuzsanna
Fotó: Lambert Attila

Több vagy, ha adsz

Idén is megrendezik a 72 óra kompromisszum nélkül akciót

Október 9. és 11. között ismét megrendezik a 72 óra kompromisszum nélkül háromnapos önkéntes akciót, amelyet a Magyar Katolikus Egyház, a Magyarországi Református Egyház és a Magyarországi Evangélikus Egyház közösen szervez. A program célja, hogy közelebb hozza az önkéntesség lehetőségét a fiatalokhoz. A rendezvény mottója: „Több vagy, ha adsz!”

Tavaly több mint nyolcezren vettek részt az akcióban határon innen és túl. A résztvevők száz településen több mint kétszáz ökológiai, szociális és fejlesztő projektet valósítottak meg. A szervezők várják azokat a közösségeket, intézményeket és szervezeteket, amelyek önkéntesek segítségére számítanak, és azokat a fiatalokat is, akik szívesen bekapcsolódnának a közös munkába. További információ és jelentkezés a *www.72ora.hu* oldalon.

A programra önkéntesként és önkénteseket fogadó projektgazdaként is lehet jelentkezni. Bővebb információ a szervezői feladatokról: *www.oki-iroda.hu/72h-szervezo/*

Forrás és fotó:
72 óra kompromisszum nélkül

Válogatás az Új Ember archívumából

1945. augusztus 9-én jelent meg az Új Ember *első száma. A jubileumi év elmúltával is folytatjuk retrospektív sorozatunkat: történeti, lelkiségi vagy irodalmi szempontból jelentős írásokat válogatunk a lap archívumából, és közlünk újra. Illés Endre tárcája Babits Mihály alakját eleveníti fel.*

Illés Endre

Esztergomi kirándulás

HEGYEN LAKOM. Ide később jut el minden, de most már napok óta tudtam, hogy kigyullad a villanyunk. Hirtelen mellém szegődött a szép, könnyű gond: mit világítsak meg az első estén? Egy jó könyvet? Vendégül hívott baráti arcot? Vagy a magány szórakozását: a passziánszot? Hirtelen eszembe jutott a keskeny, fekete bádogdoboz, amelybe egy régi, koranyári vasárnapot zártam. Azt fogom felriasztani, mint menekülő vadat. A doboz egy keskenyfilmet őriz – hadd járja át az első fény azt a filmet.

Keresni sem kellett sokáig, rögtön megtaláltam a könyvespolcomon, Babits Mihály könyvei mögött. Azért ott, mert a kis filmre egy esztergomi kirándulást fotografáltam, látogatásomat Babits Mihálynál. Az egykori felvevő már elkallódott, a vetítőgépem eltörött. Jó vetítőt kellett kölcsönkérni – de estére megvolt az is. Még ezüstvásznat is szereztem.

A VETÍTŐ berregni kezdett – először nagy, fényes vizet láttam. A megáradt Dunát. Tizenöt éve ennek a fénynek, víznek, a vakító vasárnapnak. Persze, korareggel szálltunk hajóra, így úsztunk felfelé a Dunán. Az ezüstvászonról szinte lefolyt ez a nagytömegű víz, – öt hónap óta mennyit vakoskodtunk ebben a szobában, mennyit kormoztak a hitvány kőolaj- és benzin-mécsek, de mindez egyszerre elmúlt, a szoba megtelt víz-szaggal, szabadság-szaggal, a visszahozhatatlan múlt vad szorításával.

Most Esztergom fehér házai lángoltak már a nyári fényben. Majd az Előhegy égett, mint egy méltóságteljes máglya. Nagyon meleg vasárnap volt. De fent szél fogadott: »nem fülemüle muzsikál, hanem a szél zakatol, mint hogyha hosszú táviratot kopognának valahol«.

És hirtelen erősen rándul a szív, — a halott barát arcát látom. Mihályét. Csak az arcát. A nyugtalan, riadt, űzött szemet, a magas homlokot. 1930-at írunk, de mintha már sejtené: »Lejtő ez, minden léptem egypár másodperccel mélyebbre ejt, s úgy érzem, csúszok, elmerülök…«

A kis film olyan gőgös és öntelt, mint nagy testvérei. Először premier plan-ban hozza a hős arcát, majd a jelenet következik. A házigazda a teraszon áll, az érkező vendég felé tekint, elmosolyodik, megindul a gép felé, alakja nagyobbodik.

A lencse kaján lesz. Lekapja Babits Mihály híres fehér vászonsapkáját, az esztergomi nyári dresszt. Ez a sapka nagyon furcsa és nagyon régies. Századeleji sportfényképeken evezősök szállnak csónakba ilyen sapkával. Szűk sapka, kicsi sapka. Úgy feszül Mihály fejére, mint az almahéj az almára.

MILYEN RÉGEN LÁTTAM EZT A KISFILMET, már alig emlékszem rá – kíváncsian várom, hogy milyen új képet rebbent fel a következő pillanat. Az írógépet. Az írógép az üveges verandán áll, a hengerek közt papír: az író most írja regényét, a félelmetes, időszerű látomást, a bombázások és óvóhelyek megsejtett világát, »Elza pilótá«-t, a tökéletes társadalom regényét.

Vidám jelenet: ha néző ülne itt mellettem a sötét szobában, labdázni látná Babits Mihályt. Milyen boldog, milyen felszabadultan nevet! Azzal a bátorsággal és hangossággal labdázik, ahogyan verset mond. A négyéves Ildikó nagy labdája minduntalan kifut a képből, ő utánafut, fején megint a fehér vászonsapka – a felvevőgéppel elkapom egy pillanatát: elfulladva, nevetve messze hajítja a labdát, az ingatag kertiszék majd felborul alatta, úgy veti magát a vászonszalagokra.

És hozzák a postát. Nem a postás, mert ide fel se jön a postás. A kis cseléd, Mariska – »piros szatyrával ő a posta«.

Jön és jön. Emelik a lépcsők.
Hozzák felém híreit és őt.
Kék, szélesfodrú, könnyű szoknya
száll terraszokról terraszokra.

Mindig megdobbanok, ha látom.
Mily szelek fújnak a világon?
Ing a domb, leng a ház, s nyugalmam
hajlong, mint levél az ágon.

Igen, a terraszok! A szép kert, a vad kert. Milyen jó lélekzetet venni ebből a vasárnapból! Megint a házigazdát látom nyári kellékeivel, a fűnyíróval és a fanyeső ollóval. A rövid futószalagon vajmi kevés jut az összetorlott gazból, mely »megfojtja a kertet, mint a gondolatok hálója a lelket«, s az erőfeszítésből: »jó volna irtani, munkában izzadni – emberi törvényt a vak bozótnak szabni«. Ha mindez alig is tűnik fel, de legalább itt a jelkép: az olló.

FURCSA KÖZJÁTÉK: egyetlen pillanatra sajátmagamat látom felvillanni a szalagon. Valaki más tarthatta most a felvevőt, arcomnak szegezte a gépet. Szorongató villanás: tizenöt évvel fiatalabb vagyok, szembe kell néznem önmagammal. Magas erkélyről a mélybe nézni, – az örvénylés ilyen. A test idegen, a fiatalság idegen. A fiatalság néha olyan állapot, mintha kinőtt, rossz ruhát viselnénk.

De már alkonyodik. A hegyi ösvényen, az embermagas fű között fehérbeöltözött négyéves kisleány közeledik, bátortalan, szomorú arccal a gépbe néz: Ildikó, Babitsék kisleánya. Ezt a kisleányt is teljesen elfelejtettem. Évek óta csak

a vidám, zajos, hangosan nevető, vad kamaszleányt ismerem – minden jelenség pillanatnyi: a kisleány még feltűnik a hintán, egy-egy másodpercre eltűnik a mélyben:

majd fölbukkan újra, mintha szállna,
karjait mint szárnyakat kitárva.

A vasárnapnak vége. Oszlopba, háztetőbe koppanva, beleütődve bőregér csap. Sötét este van. A filmnek is vége.

Kigyullad a villany. Az első villanyfény, amellyel ezt a filmet világítottam át.

NEM SZÉGYELLEM: megrendült vagyok. Azt hittem, hogy egy százas égőt kapcsolok be ezen az estén – s gyanútlanul annak a régi, esztergomi vasárnapnak tízezres gyertyafényességét gyujtottam meg. A fiatalságét. A halott barát emlékét. Mintha szeszt ittam volna: az agyam ég, a szemem ég. A kis filmet nézem meghatottan: milyen kopott, milyen szakadt, talán kétszer-háromszor eljátszathatom még, többször nem. Többre már nem futja, negyedszerre szétmállik. Milyen óvatosan nyúlhatunk az emlékeinkhez, az emlékeinkkel is takarékoskodnunk kell. Pedig az emlék irgalmatlanul szép: »mindig jóbarát-arccal néz vissza, ami messze van«.

(*Új Ember,* 1945. augusztus 16.)

IMAÓRA

Kútvölgyi Szűz Mária-engesztelőkápolna: engesztelő virrasztás hazánk lelki megújulásáért minden csütörtökön 20 órától pénteken 5 óráig az Oltáriszentség előtt. Cím: Budapest XII., Galgóczy u. 49. (BKK: a Széll Kálmán térről a 128-as busszal a végállomásig, a Regőczi István térig.)

Az Örökimádás-templom (Budapest IX., Üllői út 75–77.) szentségimádási rendje: hétköznap 8 órától 18 óráig, vasárnap 12 órától 18 óráig. Minden csütörtökön a 17 órakor kezdődő imaórán, majd az azt követő szentmisén előre felvett miseszándékokért imádkoznak. Minden hónap első csütörtökén papi és szerzetesi hivatásokért, a másodikon a templom karitászcsoportjának szándékára, a harmadikon az imaládába elhelyezett szándékokért imádkoznak.

A Szent István-bazilika Mária-kápolnájában (Budapest V., Szent István tér 1.) égi kérésre, huszonhat éve minden csütörtökön 20 órától péntek reggel 5 óráig engesztelő imavirrasztást tartunk Magyarország, a magyarság lelki megújulásáért. 21 órakor mindig más atya mutat be szentmisét a két legszentebb Szív szándékára. Mindenkit szeretettel várunk! Imádkozzunk együtt!

Elsőpénteki missziós konferenciabeszédek a magyar családokhoz a városmajori Jézus Szíve-templomban (Budapest XII., Csaba utca 5.). A 18 órakor kezdődő szentmisék után a kistemplomban beszélgetés az elhangzott homíliáról. Mindenkit szeretettel várnak. Bővebb információ: *https://www.varosmajoriplebania.hu/*

Elváltakért és egyedül maradtakért mutatnak be szentmisét minden hónap első keddjén 17 órakor a budapest-belvárosi Nagyboldogasszony-főplébánia-templomban (Budapest V., Március 15. tér 2.). A szentmise után tematikus beszélgetésre hívják a résztvevőket.

Szentmisét mutatnak be Mindszenty József bíboros boldoggá avatásáért a városmajori Jézus Szíve-templomban (Budapest XII., Csaba u. 5.) a következő napokon: október 6., kedd; november 6., péntek. A szentmisék 7 órakor kezdődnek. December 5-én, szombaton reggel 6 órakor.

A papi- és szerzetesi hivatásokért a Könnyező Szűzanya tiszteletére minden hónap 17-én mutatnak be szentmisét Győrben, a Nagyboldogasszony-székesegyházban (Győr, Káptalandomb 12.) Ezekre a szentmisékre az egyházmegye egy-egy papját hívják szentelési sorrendben. A szentmise végén a Kegyoltár előtt Mária-köszöntőt imádkoznak.

LELKIGYAKORLAT

A Szent Gellért Lelkigyakorlatos Házban (Leányfalu, Móricz Zsigmond út 141.): október 15-én 18 órától 25-én 13 óráig Gál Péter atya tart lelkigyakorlatot „Belső gyógyulás és szabadulás különféle kötelékeinktől” címmel. Elérhetőség: 06/26-383-212, 06/30-466-0749

Mijo Barada tart lelkigyakorlatot Nagykanizsán *Térjetek meg, és higgyetek az evangéliumban! (Mk1,15) Bűn és megtérés* címmel a Jézus Szíve-templomban (Nagykanizsa, Deák Ferenc tér 6.), szeptember 18-20. között, péntektől vasárnapig.

Varga László megyéspüspök őszi, „CSENDES” lelkigyakorlatot tart „A Szentlélek Gyümölcsei” címmel október 2–4. között, a Porta Pacis Lelkigyakorlatos Központban (Bárdudvarnok, Kaposszentbenedek ltp. 79.). A lelkigyakorlat célja az Istennel való személyes kapcsolat elmélyítése az adott témán keresztül. Csak a honlapról letöltött és a *laciatyalelkigyakorlat@gmail.com* e-mailcímre beküldött, Excel formátumú regisztrációs lapon keresztül tudják elfogadni a jelentkezéseket. Regisztrációs határidő: szeptember 21. További információ a *laciatyalelkigyakorlat@gmail.com* címen kérhető vagy *https://kaposvar.egyhazmegye.hu/* oldalon található.

MÉCS Napok egyéni résztvevőknek, társkeresőknek Budapesten. A MÉCS Napok lelkigyakorlatokat a MÉCS-ben szolgálatot vállaló papok és házaspárok szervezik minden érdeklődőnek. Szeretettel várják a *párKatt.hu* oldalon regisztrált, szabad állapotú, egyedülálló társkeresőket a 2026. november 13-15., péntek estétől vasárnap délutánig tartó alkalomra a Budatétényi Verbita Názáret Misszióház és Szent Arnold Lelkigyakorlatos Házba (Budapest XXII., Bajcsy-Zsilinszky u. 3–5.). A programot Mészáros Domonkos OP vezeti. Jelentkezési határidő: október 20., kedd. További információ: *https://mecshonlap.hu/mne268/*

BÚCSÚ

Fogolykiváltó Boldogasszony-búcsúra várják a zarándokokat szeptember 20-án, vasárnap Búcsúszentlászlón, a kegytemplomban. A 9 órai szentmisét Ocsovai Gábor Gráción OFM celebrálja. A 11 órakor kezdődő ünnepi búcsúi szentmisét Pápai Lajos nyugalmazott győri püspök mutatja be, közreműködik a Zala Brass fúvósegyüttes, valamint a kegytemplom kórusa.

A soroksár-újtelepi Fatimai Szűzanya-templom (Budapest XXIII., Szent László út 149.) szeretettel várja a zarándokokat az október 18-ai búcsújára. 11 órakor rózsafüzér-imádság, 12 órakor ünnepi szentmise Tóth Kálmán vezetésével, majd körmenet lesz a Szűzanya feldíszített szobrával. 14 órakor szentségimádás, 15 órakor az irgalmasság rózsafüzére. Szeretettel várják a zarándokokat az ország minden pontjáról!

RÓZSAESŐ-IMAESTEK

Lisieux-i Szent Teréz ünnepe alkalmából rózsaeső-imaesteket tartanak. A hálaadás mellett az imaesten részt vevők egy Lisieux-i Szent Teréznek szóló levélben megírhatják kéréseiket, vágyaikat, amelyekben a szent közbenjárását kérik.

Az Angyalföldi Szent Mihály Plébánia (Budapest, XIII., Babér u. 17.) szervezésében: október 11-én, vasárnap 16 órától.

A Nyolc Boldogság Közösség szervezésében: Homokkomáromban, a Kisboldogasszony-kegytemplomban (Homokkomárom, Ady E. u. 2.) szeptember 26-án, szombaton 15.30 órától; a pécsi székesegyházban (Pécs, Dóm tér 2.) október 24-én, szombaton 16 órától, a budapesti Örökimádás-templomban (Budapest VIII., Üllői út 75-77.) október 3-án, szombaton 19 órakor, valamint 4-én, vasárnap 16 órakor.

RÉGISÉG

PAPÍR- ÉS FÉMPÉNZT, bélyeget, képeslapot, papírrégiséget és más régiségeket vásárolunk, illetve árverésre átveszünk. Budapest VI., Andrássy út 16. T.: 06/1-266-4154. Nyitva: hétfő–szerda 10–17, csütörtök 10–19 óra.

ALBÉRLET

KÖZÉPISKOLAI TANÁRNAK TANULÓ segítőkész, hívő fiatal egyetemista lány lakhatási lehetőséget keres Budapesten. Idős, egyedül élő vagy házaspár segítségét, támogatását örömmel fogadná külön szoba vagy elszeparált lakrész formájában. Cserébe vállalna előre meghatározottak szerint heti bevásárlást, felolvasást/beszélgetést. Fontos számára az idősek tisztelete és támogatása. Elsősorban a Széll Kálmán tér környéke vagy onnan legfeljebb 20 percnyi tömegközlekedési távolság érdekes. Kapcsolat: 06/30-202-0832

SZOLGÁLTATÁS

FOGSOROK, hidak készítése, javítása, szükség esetén háznál is. T.: 06/1-213-5726

KILENCED

Assisi Szent Ferenc-kilenced lesz a budapesti Avilai Nagy Szent Teréz-templomban, Assisi Szent Ferenc tranzitusa 800. évfordulójára. Időpont és programok: szeptember 26., szombat 19.30 órától Assisi, ahol Szent Ferenc élt – Kuzmányi István diakónus, főszerkesztő vetített képes előadása. Szeptember 27., vasárnap 18.30 órakor szentmise, Középkor Umbriában – Assisiben – Tóth Damján OFM történész elmélkedése. Szeptember 28., hétfő 19 órától Franco Zeffirelli: *Napfivér, holdnővér* – filmvetítés Horváth Zoltán plébánossal. Szeptember 29., kedd 18.30 órakor szentmise, Szent Ferenc atyánk találkozásai – Kálmán Peregrin OFM templomigazgató elmélkedése. Szeptember 30., szerda 18.30 órakor szentmise, *Az evangéliumot letté váltó szent* – Kocsis Imre biblikus professzor elmélkedése. Október 1., csütörtök 18.30 órakor szentmise, *Lisieux-i Kis Szent Teréz: A kis út lelkisége, mely Ferencben is élt* – Csépányi Gábor plébános elmélkedése. Október 2., péntek 18.30 órakor szentmise, *Szent Ferenc és Ferenc pápa* – Rónaszéki János atya elmélkedése. Október 3., szombat 18.30 órakor *A Szűzanya tisztelete a ferences lelkületben* – Kovács Zoltán plébános-helyettes elmélkedése. Október 4., vasárnap 10 órakor szentmise Majnek Antal nyugalmazott munkácsi püspök celebrálásával. 19.30 órakor Tranzitus a Pesti ferences templomban (Budapest V., Ferenciek tere). Szeretettel hívják és várják a kedves híveket!

ORSZÁGOS TALÁLKOZÓ

A budapest-rákospalotai Magyarok Nagyasszonya-főplébánia (Buda-

Új Ember
KATOLIKUS HETILAP
Kiadja a Magyar Kurír
Terjeszti a Magyar Posta Rt. Hírlap Üzletág, előfizethető a kiadónál, a postán.
Nyomás: Virtuoz Kiadó és Nyomdaipari Kft.
Ügyvezető: Tolonics Gergely
ISSN 0133–1205
KÉZIRATOKAT NEM ŐRZÜNK MEG ÉS NEM KÜLDÜNK VISSZA.
LAPZÁRTA: 2026. szeptember 14.

Főszerkesztő és felelős kiadó: Kuzmányi István
Lapszerkesztő: Baranyai Béla
Lapszerkesztő-helyettes: Körössy László
Szerkesztőség: Agonás Szonja, Bodnár Dániel, Fábián Attila, Gátas Judit, Horogszegi-Lenhardt Erika, Hollósi Judit, Lambert Attila, Merényi Zita, Mészáros Ákos, Nádudvari Dorottya, Pallós Tamás, Szalontai Anikó, Székács István, Thullner Zsuzsanna, Trauttwein Éva, Vámossy Erzsébet
Olvasószerkesztő: Koditek Bernadett
Korrektor: Szántó István • **Tördelés:** Kuzma Angéla
Szerkesztőség és kiadóhivatal: 1068 Budapest, Városligeti fasor 42.
Postacím: 1406 Budapest, Pf.: 100 • **Tel.:** +36/1-317-3933
www.ujember.hu • e-mail: mk@katolikus.hu

Előfizetés, terjesztés: +36/1-235-0484; +36/1-633-3132; terjesztes@ujember.hu
Előfizetés megrendeléséhez kérjük, vegye fel a kapcsolatot kollégáinkkal a fenti elérhetőségek valamelyikén.
Egyéni egypéldányos előfizetés belföldről negyedévre: 6180 Ft, fél évre: 12 360 Ft, egy évre: 24 720 Ft.
Magyar Kurír 10700732-68366180-51100005 (CIB Bank).
Könyvesbolt: 06/1-266-0845; konyvesbolt@ujember.hu
Médiaajánlat kérhető: 06/1-317-3933; hirdetes@ujember.hu
Közlemények, gyászjelentések, apróhirdetések feladása: +36/1-317-3933; aprohirdetes@ujember.hu; http://ujember.hu/aprohirdetes–feladasa/

pest XV., Széchenyi tér 8.) szeretettel várja a Magyarok Nagyasszonya tiszteletére szentelt templomok híveit és más templomok hívő közösségeit is a XVII. Országos Magyarok Nagyasszonya Találkozóra 2026. szeptember 26-án. Program: a szentmise előtt a testvérek fogadása, szentgyónási lehetőség, rózsafüzér imádkozása. A 11 órakor kezdődő ünnepi szentmisét Barsi Balázs OFM ferences rendi szerzetes mutatja be a koncelebráló papsággal együtt. Szentmise után agapé a templomkertben. A találkozón 13.30 órától közreműködik a Benyus Testvérek Együttese.

MEGHÍVÓ

Tamás Gergely Alajosért, valamint a Kapisztrán kórus élő és elhunyt tagjaiért szentmisét mutatnak be az Országúti ferencesek templomában (Budapest II., Margit körút 23.) 2026. szeptember 19-én, szombaton 18 órakor. Szeretettel várják a híveket.

Hálaadó szentmise lesz Győrben Holy Eszter M. és Becsei Zsuzsanna M. szervita nővér 25. szerzetesi jubileuma alkalmából szeptember 26-án, szombaton 15 órakor a Nagyboldogasszony-székesegyházban (Győr, Káptalandomb 12.). A szentmisét Veres András győri megyéspüspök mutatja be. Szeretettel várnak mindenkit.

KONFERENCIA

Mi történik, ha egy céget valóban Isten vezet? címmel rendeznek konferenciát keresztény vezetőknek Budapesten szeptember 25., péntek és szeptember 26., szombat között a Párbeszéd Házában (Budapest VIII., Horánszky u. 20.). Két nap keresztény vezetőknek, vállalkozóknak és döntéshozóknak arról, hogyan válhat a munka, a vezetés és a vállalkozás Isten országának részévé. Bővebb információk: *https://staging.kaw.hu/*

Életvégi kérdések – könyvbemutató és konferencia a Sapientia Szerzetesi Hittudományi Főiskolán (Budapest V., Piarista köz 1.) október 7-8., szerda-csütörtök. Október 7-én, szerdán 18–20 óra között könyvbemutató és kerekasztal-beszélgetés François-Xavier Putallaz: *Az asszisztált öngyilkosság kihívásairól* (2026). A beszélgetés résztvevői: Balla Erzsébet hospice palliatív orvos, Papp Miklós morálteológus, egyetemi tanár, Szeiler Zsolt filozófus, jogász. Moderátor: Deák Hedvig OP teológiai tanár. Október 8-án, csütörtökön 9–18 óra között egész napos konferencia keretében hazai és nemzetközi teológusok, filozófusok, jogászok és orvosok osztják meg gondolataikat az élet és halál teológiájáról, az emberi méltóság fenomenológiájáról, a hospice-palliatív ellátás gyakorlatáról, a gyászról és a keresztény ars moriendiről – a *Szentírástól* a jogi szabályozásig, a filozófiai érvektől a klinikai tapasztalatig. Részletes program: *https://sapientia.hu*

KIÁLLÍTÁS

Totus Tuus, vagyis Teljesen a tiéd címmel Szent II. János Pál pápa életművét és a történelemre gyakorolt hatását bemutató kiállítás nyílt Székesfehérváron, a Szent István Király Múzeum Rendház épületében (Székesfehérvár, Fő u. 6.). A pápa életét, lelkületét bemutató nagyszabású tárlaton a Szentatya Mária-tiszteletén alapulva végigzarándokolhatunk Közép-Európa egyik legnagyobb összetartó erejét adó Szűz Mária-kultuszon, amely ma is jelen van ebben a térségben. A nagy pápa örökségét 18 teremben 1800 négyzetméteren mutatják be, egyrészt szakrális szempontok szerint, másrészt tudományos, harmadrészt pedig művészeti oldalról. Több mint kétszáz, a pápához köthető eredeti tárgy mellett bemutatják több mint ötven művész alkotásait is, amelyek a kiállításra készültek. A kiállítás szeptember 27-ig látható.

PROGRAMAJÁNLÓ

1000 éves a Váci Egyházmegye. Ez alkalomból *Együtt építjük* címmel nagyszabású ünnepi előadás és jubileumi családi nap lesz Vácon szeptember 19-én, szombaton 9 órától. A fő helyszín a Püspöki Palota közvetlen környezete és kertje (Vác, Migazzi Kristóf tér 1.). A jubileumi nap elsődleges célja hálaadás az egyházmegye ezeréves fennállásáért, valamint egy olyan esemény szervezése, amely a tanúságtétel mellett színvonalas családi kikapcsolódásra egyaránt hív. A személyes találkozások mellett látogatási lehetőség adódik a püspöki palotában, a Nagyboldogasszony-székesegyházban és a Toronykilátóban, valamint megtekinthetők a Váci Egyházművészeti Gyűjtemény állandó és időszaki kiállításai is. A Nagyboldogasszony-székesegyházban 15 órakor kezdődő hálaadó ünnepi szentmisét Marton Zsolt megyéspüspök a város papságával együtt mutatja be. 18 órától *Püspök és barát* címmel Beer Miklós nyugalmazott és Marton Zsolt jelenlegi váci megyéspüspök beszélgetése lesz a PüspökVác Beer termében. Minden program ingyenes. Szeretettel hívnak és várnak minden érdeklődőt! További információk a programokról: *https://egyuttepitjuk.hu*

Kutatók Éjszakája lesz a váci Apor Vilmos Katolikus Főiskola Könyvtárában (Vác, Schuszter Konstantin tér 1-5.) szeptember 25-én, pénteken 19.30 órától. Előadók és előadások: Palkóné dr. Tabi Katalin: *Párbeszédben más kultúrákkal*; Dr. Juhász Pál Balázs: *Szülők* Márk evangéliumában; Homokiné Hollósi M. Cecília: *„Tényleg csak egy papír?!" – a házasság és a válás pszichológiája*.

Részletes program és regisztráció: *https://avkf.hu/esemeny/kutej-2026*

Minden érdeklődőt szeretettel hívnak és várnak.

OLASZ SZENTEK ÉS SZENTÉLYEK NYOMÁN
október 5-11. | 7 nap | 409.900 Ft/fő

LOURDES-I ZARÁNDOKLAT
október 20-24. | 5 nap | 399.900 Ft/fő

ZARÁNDOKLAT LENGYELORSZÁGBA
október 21-25. | 5 nap | 189.900 Ft/fő

MEDJUGORJEI ZARÁNDOKLAT
október 21-25. | 5 nap | 159.900 Ft/fő

FATIMAI ZARÁNDOKLAT
október 23-28. | 6 nap | 449.900 Ft/fő

ZARÁNDOKLAT RÓMÁBA
október 23-29. | 7 nap | 439.900 Ft/fő

ADVENTI ZARÁNDOKLAT RÓMÁBA
december 5-9. | 5 nap | 359.900 Ft/fő

ADVENT ZAKOPÁNÉBAN
december 5-6. | 2 nap | 69.900 Ft/fő

ADVENT MÁRIABESZTERCÉN ÉS ZÁGRÁBBAN
december 12-13. | 2 nap | 69.900 Ft/fő

ADVENT MÁRIACELLBEN
december 19-20. | 2 nap | 89.900 Ft/fő

ZARÁNDOKLAT DÉL-OLASZORSZÁGBA
2027. március 13-18. | 6 nap | 399.900 Ft/fő

MÁLTAI ZARÁNDOKKÖRÚT
2027. március 31 - április 4. | 5 nap | 399.900 Ft/fő

VIA SACRA ZARÁNDOK UTAZÁSI IRODA
+36 20 500 5050 | www.viasacra.hu

A BUDAPEST-KELENFÖLDI SZENT GELLÉRT PLÉBÁNIA EGYHÁZI FENNTARTÁSÚ URNATEMETŐJÉBEN URNAFÜLKÉK MEGVÁLTÁSÁT,
valamint
ZÁRTSZÓRÁSOS TEMETÉS LEHETŐSÉGÉT KÍNÁLJA.

Temetőnk minden nap 8–18 óráig látogatható.

Urnairoda nyitvatartása:
Hétfőtől péntekig: 9.30-tól 16.30-ig
Telefon: 1/203-8912;
E-mail: urnairoda@szgp.hu

Plébánia iroda nyitvatartása:
Hétfőtől péntekig: 9.30-tól 16.30-ig
Telefon: 1/203-8915;
E-mail: iroda@szgp.hu

Templomunk miserendje:
Vasárnap: 9.00, 11.00 és 18.00
Hétköznap: 7.00 és 17.00
Szombaton: 7.00 és 18.00

Cím: 1115 Budapest, Bartók Béla út 149.; **Honlap:** https://szgp.hu

ELŐFIZETÉSI AKCIÓNK 2026. SZEPTEMBER 30-IG

Az Új Ember hetilap és az Adoremus havi liturgikus kiadvány egypéldányos, féléves vagy éves új előfizetéséhez ajándékkönyvet adunk.

AZ AKCIÓBAN SZEREPLŐ AJÁNDÉKKÖNYVEINK:

- **Krisztus a jövőnk** – *Ferenc pápa apostoli látogatása Magyarországon*
- Szent VI. Pál pápa: **Eucharisztia – Ajándék, jelenlét, titok**
- **Imádságban Boldog Charles de Foucauld-val tizenöt napon át**
- Szabó Ferenc SJ: **Viharban** – *Egyházunk az ezredforduló után*

Az **Új Ember** vagy az **Adoremus féléves** előfizetése esetén a **Viharban** és az **Imádságban Boldog Charles de Foucauld-val tizenöt napon át** című könyveket adjuk ajándékba.

Az **Új Ember** vagy az **Adoremus éves** előfizetése, illetve az **Új Ember** és az **Adoremus együttes féléves** előfizetése esetén a **Krisztus a jövőnk,** a **Viharban** és az **Imádságban Boldog Charles de Foucauld-val tizenöt napon át** című könyveket adjuk ajándékba.

Az **Új Ember** és az **Adoremus együttes éves** előfizetése esetén a **Krisztus a jövőnk,** a **Viharban,** az **Imádságban Boldog Charles de Foucauld-val tizenöt napon át** és az **Eucharisztia – Ajándék, jelenlét, titok** című könyveket adjuk ajándékba.

EGYPÉLDÁNYOS ELŐFIZETÉSI ÁRAINK

ÚJ EMBER hetilap

- éves előfizetés (52 megjelenés): **24 720** forint
- féléves előfizetés (26 megjelenés): **12 360** forint
- negyedéves előfizetés (13 megjelenés): **6180** forint

ADOREMUS havi liturgikus kiadvány

- éves előfizetés (12 megjelenés): **19 800** forint
- féléves előfizetés (6 megjelenés): **9900** forint
- negyedéves előfizetés (3 megjelenés): **4950** forint

ÚJ EMBER hetilap és **ADOREMUS** együtt

- kedvezményes éves előfizetés: **40 000** forint
- kedvezményes féléves előfizetés: **20 000** forint

Az egyéni előfizetés részleteiről bővebb tájékoztatás kapható e-mailen: terjesztes@ujember.hu és telefonon: +36 1 235-0484, +36 1 633-3132